

Dan N. DOBRESCU

MANUALUL EXPOZANTULUI TEMATICIAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DOBRESCU, DAN N.

Manualul expozantului tematician /

Dan N. Dobrescu. - Botoșani : Axa, 2008

Bibliogr.

Index

ISBN 978-973-660-292-4

656.835.12

Copertă: Liviu CHIȘCARIU
Tehnoredactare: Liviu CHIȘCARIU
Tiparul: S.C. CAROMI SRL Botoșani
Director: Coriolan CHIRICHEȘ

© Dan N. DOBRESCU – Manualul expozantului tematician 2008
Toate drepturile asupra acestei lucrări aparțin autorului

PREFACE

Romania has a long philatelic tradition connected with the appearance of the first Romanian postage stamp 150 years ago. The year 2008 is the year of EFIRO 2008, the first world philatelic exhibition ever held in Romania – the member state of the European Union. I am sure this Exhibition once again will show that the competition classes for Postal History and Thematic Philately are the most rapidly developing branches of philately in the contemporary world.

According to the specialists in the field of philately and managers of postal administrations, the future trend of stamp collecting is thematic philately. Why? Because of its CREATIVITY and EMOTIONALISM everybody can perceive: teen-agers, men, women.

I spent many of my holidays in Bucharest as well as in Constanța by the Black Sea and was able to follow Romanian philately for more than 35 years. As a thematic collector and exhibitor, in 1981 I wrote and published a handbook for Czechoslovak thematic philatelists under the title “Examples Work Wonders Even in Thematic Philately”. One chapter was dedicated to the Romanian thematic exhibit “De la Versailles la München” by Theodor Ghița Melnic. It was a very good example for our philatelists. At present I pay attention to another Romanian exhibit, “The story of the computer”, which in many ways may offer an inspiration and fresh ideas to many thematic exhibitors.

Recently, in Essen, Germany, the German Federation BDPh, in cooperation with the FIP Thematic Commission and Essen International Stamp Fair took a new initiative to help and support the growing interest of European philatelists in thematic philately: They organize annual European Championship for Thematic Philately called ECTP. Of course, the FEPA seminars for thematic philately are an indivisible part of these Championships and they help to build up better thematic exhibits. In any case, building up a good thematic exhibit is not easy. On the contrary. In the field of philately in general it is a very difficult task. More than that. It is a CHALLENGE.

The main or leading idea – the THEME – well defined in the TITLE, must be elaborated in the correct and logic PLAN. And the plan should then be properly developed by the variety of appropriate philatelic material. The chosen theme should be illustrated and documented philatelically and with help of short and correct thematic and philatelic texts. This process of creating an exhibit is very demanding. Every author should have a good knowledge, both general and philatelic. And, of course, his/her knowledge cannot be restricted to the chosen theme only.

That is the challenge and I am sure Romanian thematic collectors will accept it for the better future of thematic exhibits in Romania and in the world.

I believe the “Handbook of the thematic exhibitor“ written by Dan Dobrescu – the Romanian delegate to the FIP Thematic Commission and an active member of the European Academy of Philately EAP, will give Romanian thematic stamp collectors and exhibitors all necessary information, advice and examples of how to deal with a chosen theme in the best possible way.

I wish Romanian thematic collectors and exhibitors good reading and successful presentation of their exhibits at not only national, but also European and world philatelic exhibitions.

GOOD LUCK!

Lumír BRENDL, AIJP, EAP
FIP Director

PREFAȚĂ

România are o îndelungată tradiție filatelică referitoare la apariția primului timbru poștal românesc în urmă cu 150 ani. Anul 2008 este anul EFIRO 2008, prima expoziție filatelică mondială care s-a ținut vreodată în România – stat membru al Uniunii Europene. Sunt convins că această Expoziție va demonstra din nou faptul că clasele competiționale de *Istorie Poștală* și *Filatelia Tematică* sunt ramurile filatelice cu cea mai rapidă dezvoltare în cadrul lumii contemporane.

În concordanță cu specialiștii din domeniul filateliei și cu conducătorii administrațiilor poștale, tendința de viitor a colecțiilor de timbre este filatelia tematică. De ce ? Datorită CREATIVITĂȚII și EMOȚIONALISMULUI pe care îl percepe oricine: adolescenți, bărbați, femei.

Am petrecut multe din vacanțele mele în București cât și la Constanța pe malul Mării Negre și am putut să urmăresc filatelia românească timp de mai bine de 35 ani. În calitate de colecționar și expozant tematician, în 1981 am scris și publicat un manual pentru filateliștii tematicieni din Cehoslovacia sub titlul *Exemple că minunile funcționează și în filatelia tematică*. Un capitol a fost dedicat exponatului tematic *De la Versailles la Munchen* a lui Teodor GHIAȚĂ-MELNIC. A constituit un bun exemplu pentru filateliștii noștri. În prezent acord atenție unui alt exponat românesc *Povestea calculatorului*, care poate oferi inspirație și idei novotoare multor expozanți tematicieni.

Recent, în Essen, Germania, Federația Germană BDPH, în cooperare cu Comisia Tematică a FIP și Târgul Internațional de Timbre a luat o nouă inițiativă de a ajuta și de a sprijini interesul crescând al filateliștilor europeni pentru filatelia tematică. Aceștia organizează Campionatul European de Filatelie Tematică intitulat ECTP. Desigur, seminariile FEPA pentru filatelie tematică reprezintă o parte indivizibilă a acestor Campionate și contribuie la realizarea unor exponate tematice mai bune. În orice caz, realizarea unui exponat tematic nu este un lucru ușor. Dimpotrivă. În domeniul filateliei, în general, aceasta este o sarcină foarte dificilă. Mai mult decât atât. Este o PROVOCARE.

Idea principală sau conducătoare - TEMA - foarte bine definită în TITLU, trebuie detaliată într-un PLAN corect și logic. Iar planul ar trebui să fie dezvoltat cum se cuvine de varietatea materialului tematic corespunzător. Tema aleasă trebuie ilustrată și documentată filatelic și cu ajutorul unor texte, tematice și filatelice, scurte și corecte. Acest proces de realizare a unui exponat este foarte necesar. Fiecare autor trebuie să aibă cunoștințe solide, atât generale cât și filatelice. Și, desigur, cunoștințele ei / lui nu pot fi restricționate numai la tema aleasă.

Aceasta este provocarea și sunt convins că, colecționarii tematicieni români o vor accepta pentru viitorul mai bun al exponatelor tematice în România și în lume.

Consider că *Manualul expozantului tematician* scris de Dan Dobrescu - delegatul român la Comisia de Filatelie Tematică a FIP și membru activ al Academiei Europene de Filatelie AEP, va dăruia colecționarilor și expozanților tematicieni români toate informațiile necesare, ghidul și exemplele despre cum se procedează cu o temă aleasă în cel mai bun mod posibil.

Eu doresc colecționarilor și expozanților tematicieni români o bună lectură și succes în prezentarea exponatelor nu numai la nivel național, dar deasemenea la nivelul expozițiilor filatelice europene și mondiale.

NOROC ȘI FERICIRE !

Lumir BRENDL, AIJP, AEP
Director FIP

CUVÂNT ÎNAINTE

Filatelia, ca orice structură socio-culturală, are o componentă rămasă ca atare de-a lungul timpurilor, ceea ce îi justifică identitatea și alta care se schimbă, supusă unor influențe conjuncturale. În filatelia tematică, constant este faptul că un exponat dezvoltă o temă cu materiale care sunt simultan și poștale și tematice, utilizând toate efectele poștale dintr-o arie geografică cât se poate de extinsă. Variabile sunt, de pildă, modul de tratare, modul de dezvoltare a temei, conținutul și calitatea textului.

Cititorul acestei lucrări își poate pune întrebarea: de ce ai scris acest manual Dan Dobrescu, căci tu n-ai obținut marea performanță în domeniul filateliei tematice competiționale? Răspunsul ar putea fi: pentru că eu am făcut greșeala, pe care nu doresc să o corectez, așa cum se va vedea din cele expuse în continuare, de a-mi alege subiectul după suflet și nu plecând de la materialul existent pe piață.

Lucrarea înglobează experiența acumulată ca urmare a activității desfășurate, începând cu anul 1998, în cadrul Comisiei de filatelie tematică a FIP. Trebuie să-i menționez aici pe predecesorii mei în această Comisie, din partea filateliștilor români: Dr. Apostol TURBATU (în perioada 1977 - 1991) și Prof. Dan ANGHELESCU (în perioada 1991 - 1998) [37], ultimul fiindu-mi mentor în filatelia tematică.

Lucrarea bazându-se pe experiența acumulată la seminariile internaționale din domeniu, precum și pe regulamentele FIP aferente domeniului, care sunt prezentate în anexă, traduse în limba română, exemplifică modul în care acestea trebuie să fie aplicate pentru a realiza un exponat tematic competitiv. Încerc prin această lucrare să expun rezultatul înțelegerii mele privind aplicarea regulamentelor FIP, prin prezentarea de extrase atât din colecția mea cât și din alte colecții reprezentative din țară și străinătate.

Doresc să aduc mulțumirile mele celor care m-au stimulat în acest demers, în primul rând regretatului profesor Dan ANGHELESCU care m-a propus să reprezint FFR în comisia de filatelie tematică a FIP, precum și celor care m-au tolerat în pasiunea pentru filatelia tematică, dintre care nu în ultimul rând trebuie să o amintesc pe soția mea Lola. Mulțumesc de asemenea celor au avut răbdarea să citească această lucrare în manuscris și să facă observații: Domnilor Cristian - Andrei SCĂICEANU, Florin PATAPIE – RAICU, Coriolan CHIRICHEȘ.

Lumea filatelică românească poate profita de această lucrare și eu îi mulțumesc anticipat.

1. CE ESTE UN EXPONAT TEMATIC ?

a. Ce este filatelia tematică ?

Filatelia tematică, așa cum este înțeleasă în [22], este colecționarea de timbre și alte materiale filatelice corespunzătoare, care ilustrează o temă: păsări, fotbal, istorie, artă, mod de viață, arbori etc. Numărul temelor ce pot fi ilustrate este nelimitat. Acesta depinde atât de cultura, imaginația, preferințele colecționarului, cât și de posibilitățile pe care le are în a-și procura materialul filatelic adecvat [25]. Termenul *temă* are un înțeles dinamic însemnând implicarea colecționarului în dezvoltarea unei *povești* în jurul acesteia.

Pentru o colecție tematică, materialul filatelic este ales numai în funcție de temă, independent de țara emițătoare sau de data emisiunii. O colecție tematică nu este limitată în timp. Abundența actuală de emisiuni de timbre, diversitatea acestora și a altor documente filatelice, precum și exigența organizatorilor de expoziții în acordarea de spațiu de expunere, impun alegerea unei teme cât mai restrânsă, pentru ca tema aleasă să poată fi aprofundată și exemplificată cât mai bine.

O colecție tematică este fascinantă deoarece permite o continuă îmbunătățire. Cu cât te familiarizezi cu subiectul, cu atât descoperi noi detalii pentru susținerea poveștii tale și pentru achiziționarea de noi materiale filatelice relevante. Cu cât știi mai multe despre materialele filatelice prin: consultarea literaturii filatelice și a cataloagelor, consultarea cu simț critic a materialelor oferite de negustori; cât și prin studierea altor colecții, cu atât îți poți îmbunătăți dezvoltarea colecției prin adăgarea de noi materiale.

b. Ce nu este filatelia tematică ?

Colecțiile care nu dezvoltă o temă, ci pur și simplu acumulează materiale filatelice ce au un subiect comun, sunt departe de a fi esența filateliei tematice, deoarece nu oferă o *poveste* și conțin puțin studiu personal privind subiectul ales. Aranjamentul materialelor filatelice, după criteriile ca: țara de emisune, anul emisiunii, sunt doar abordări preliminare de filatelie tematică. Oricum, nu conferă o reală plăcere pentru o colecție tematică.

c. Ce pot să colecționez ?

O colecție tematică este construită în jurul unui concept major, liber ales de către colecționar. În mod normal această alegere se referă la un interes personal sau profesional: medicină sau astronomie, grădinărit sau

pesceuit, șah sau curse automobilistice, calculatoare sau muzică etc. Nu există limite în alegerea temei Dvs ! Prin selectarea unei teme familiare, veți deține o mulțime de informații la îndemâna Dvs. și vă va fi foarte ușor să întocmiți un plan al colecției Dvs.

O examinare rapidă a unui catalog de la o expoziție mondială vă va da o perspectivă eficientă a multitudinii de opțiuni tematice disponibile colecționarilor. Iată unele titluri alese la întâmplare: Lumea fluturilor, Tenis, Calculatoare, Apicultură, Istoria vremii, Căile ferate, Pictura franceză în secolul 19, Optica, Liga Națiunilor, Vehicule cu motor, Fotografia, UPU, Republica de la Weimar, Focul, Vocații creștine, Carnaval, Poduri, Istoria tiparului, Vinuri, Trandafiri, Radiomania, Istoria tutunului, Suferințele lui Venus, Dunărea, Teatru, Câini, Apa, Muzica dealungul erelor, Mozart, Bethoven, Integrarea europeană, Lupta împotriva infecțiilor, Jocurile olimpice, Crăciunul, Naționalitățile 1914 – 1918 etc.

Bogăția materialului filatelic permite adesea colecționarului să interpreteze același subiect în diferite moduri, generând astfel colecții foarte diferite. Cineva poate prezenta o vedere sintetică a întregului subiect sau să analizeze o zonă specifică a acestuia. De exemplu, o colecție de calculatoare poate fi prezentă sub cel puțin trei ipostaze: De la Abacus la Laptop, Povestea calculatorului, De la Abacus la Internet [33], [35], [36]; iar o colecție de păsări poate fi prezentată sub numeroase titluri ca: Viața păsărilor australiene (Australian Bird Life), Homo-avis coexistență, Cum să identificăm păsările, Lebăda păsărilor de nisip.

d. **Ce înseamnă material filatelic corespunzător ?**

Așa cum este definit în articolul 3.1. din *Linii Directoare* (Anexa C), se pot utiliza materiale care sunt considerate corespunzătoare atâta vreme cât au fost emise, propuse pentru emitere, sau tratate drept valide pentru francare de agențiile poștale guvernamentale, locale sau private, sau de către alte autorități legal împuternicite sau autorizate.

În continuare vom ilustra și explica cele mai relevante materiale filatelice ce pot fi utilizate într-un exponat de filatelie tematică.

❖ Timbre

❖ Întreguri poștale

Marca fixă, ilustrația și tapetul sunt elemente tematice ale unui întreg poștal

Carte poștală cod EDIPOST 028/98
Eroare majoră în marca fixă: cuvântul **ROMÂNIA** este deplasat în sus, astfel că literele **ÂNIA** sunt acoperite de imagine
Numai o singură piesă este cunoscută

Întreg poștal cod IBN 019/87
Eroare majoră în ilustrație: lipsă portret Em. Bacaloglu
Se cunosc două piese cu această eroare

Carte poștală, Belgia, 1943, element tematic – mașina de scris Olivetti model M1

Întreg poștal, Franța, 1899, element tematic – reclamă petrol [43]

❖ Timbre poștale emise de mașini / dispozitive automate

Un site dedicat informațiilor în legătură cu timbrele poștale emise de ATM-uri:
<http://www.atm-stamps.de>

❖ Supratipare

Timbru care prin supratipărire a căpătat o nouă valență tematică (*mouse* pentru calculator în loc de *pisici*). Poate fi utilizat numai într-un exponat cu tema *calculatoare*. Ștefan și Florin PATAPIE – RAICU au observat o greșeală de machetare la acest supratipar: mouse-ul are cablul de conectare la calculator în partea opusă celei corecte.

❖ Perforații - perfin

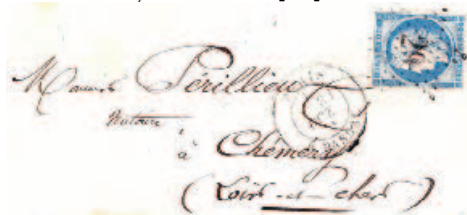

Elementul tematic – *NCR* (firmă de calculatoare) / *BNR* (tematica bancară)

❖ Ștampile (de zi, publicitare, comemorative, speciale - complementare)

Ștampilă poștală de zi purtătoare de elemente tematice – *atom* respectiv *moneda națională LEU* [21].

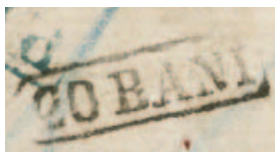

Ștampilă poștală de zi (PARIS R. PASCAL 31 OCT 1871) purtătoare de elemente tematice – *limbajul de programare PASCAL*, tema *calculatoare*

Ștampilă poștală comemorativă purtătoare de elemente tematice – *microinformatică*

Ștampilă de serviciu (taxă de plată) **20 BANI**, purtătoare de tematică: moneda națională LEU și subdiviziunile sale BANI [21].

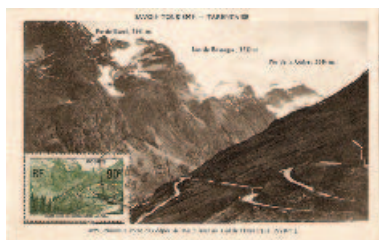

❖ Cărți poștale maxime

Cărți poștale maxime cu triplă concordanță (suport, timbru, obliterate).

Ștampilă poștală de zi aplicată în localitatea de naștere a lui Blaise Pascal – CLERMONT FD 13 3 1949 PL. GAILLARD [33], respectiv o ștampilă tip prima zi a emisiunii [22].

Ștampilă aplicată într-o localitate aflată pe traseul șoselei – VAL D'ISERE 16 -3 38 SAVOIE

❖ Materiale utilizate în operațiuni poștale

Etichetă pentru scrisoare recomandată, element tematic – cod de bare, tema calculatoare

Plecare: MARSEILLE
21 JUIL. 1836
Dezinfectată în două rânduri în timpul epidemiei europene de holeră

Scrisoare dezinfectată, din perioada prefilatelică, tematica: *holeră* sau *omul și microbi* sau *microbi* [42].

Corespondență poștală accidentată în timpul zborului zepelinului LZ 129 Hindenburg, prăbușit la 6 mai 1937 în localitatea Lakehurst, New Jersey, SUA

Cupoane de răspuns internaționale, prezentând elemente tematice

❖ Materiale ce au legătură cu procesul de pregătire a unei emisiuni

Machetă la emisiunea Gandhi, Congo, 1967

Probă de artist, în albastru, pe hârtie gumată, emisiunea Blaise Pascal, Franța, 1962

Probă (proof) la emisiunea Blaise Pascal, Franța, 1962, semnată de machetaorul MAZELIN având timbru sec de control

Probe de culoare la emisiunea Anul 2000, Bangladesh – virusul mileniului Y2K, tema calculatoare

Eroare majoră - lipsă culori (galben, roșu, negru)

Machetă emisiune Australia [26].

Poșta din lagărele de concentrare, Auschwitz, 18 iunie 1940, tematica – *holocaust (nimic nu se uită, nimic nu este uitat)*

Buletin de expediție coletărie, utilizat de la BIELEFELD - Germania la STOCKHOLM - Suedia, francatură mecanică, element tematic - *firma ANKER DATA SYSTEM - ADS, fondată în 1876 cu sediul în BIELEFELD (Germania), tema calculatoare*

Buletin de expediție colete poștale, fabricat de firma WENZ, utilizat în prelucrarea coletelor poștale cu ajutorul calculatorului, tema *calculatoare*

Cec poștal, tema calculatoare - *cartelă perforată*

Mandat poștal internațional, tematica *bancară*

Adnotare poștală indicând un transfer de bani prin poștă (*grop*). Plecare: BOTOȘANI 26 APR 74; Sosire: BUCUREȘTI 27 APR 74; Grop nr. 524 gr. 43, lei 7 noi [21].

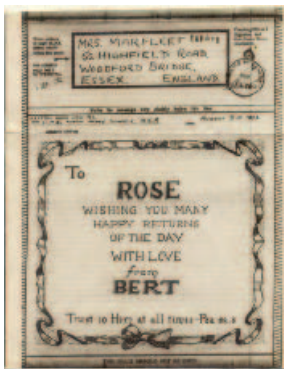
Poșta electronică, adică trimiteri de mesaje electronice la un oficiu poștal unde sunt imprimate și livrate la destinatar. POSTEL – serviciu public de poștă electronică al Poștei Italiene, disponibil de la data de 18 aprilie 1988 pe web site-ul <http://www.interposta.com>

Întreg poștal, Transnistria, 1994, expozabil deoarece reprezintă un serviciu poștal tolerat de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova în absența totală a unui serviciu poștal oficial, element tematic - *xerox color / imprimantă laser, Rank Xerox model 5760* [36].

Poștă privată, Germania, 2006, francatură mecanică, expozabilă fiind aplicată de Quick Logistics din Boblingen, societate autorizată de Poșta Germană să transporte corespondență [40].

Poștă militară - Airgraphs nr. 1, 31 august 1942

Poștă militară - V-mail, 16 octombrie 1942, sistem ingenios de livrare a corespondenței trupelor SUA, în timpul celui de al doilea război mondial, la adresa de domiciliu

Poșta pe calea ferată, ștampilă tip railway post 4 februarie 1907

Poșta maritimă, Romania TULCEA-GALAȚI 19.-SEPT.-1899, sosire GALATI 19 SEP 899, element tematic - vapor

Poșta maritimă, plecare BERLIN W 27 2 32, sosire New York via Bremerhaven S/S Bremen

Poșta prizonierilor de război, participanți la construirea podului peste râul Kwai – Thailanda, tematica *poduri*

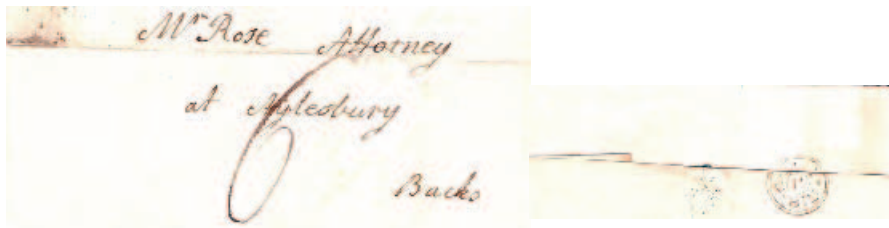
Poșta privată, Germania, 2006, întreg poștal expozabil, fiind aplicat de Quick Logistics din Boblingen, societate autorizată de Poșta Germană pentru transportul corespondenței [40].

- Încadrarea în timp

Crucea Roșie, ODESSA 1 IAN 1883, element tematic în ștampila complementară OMU 1883

e. Material la limită

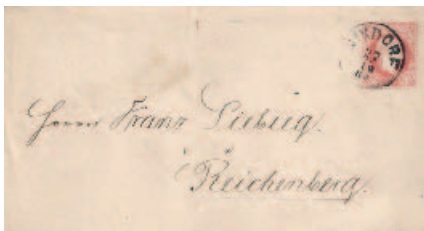

Prefilatică, 11 iunie 1812, element tematic în adresă – *cuvântul at / @*

f. Ce înseamnă material filatelic necorespunzător ?

Emisiuni ale exilului românesc din Spania (a se vedea anexa C, articolul 3.1)

Nu pot fi utilizate pentru a ilustra tematic firma de calculatoare NIXDORF Computer AG – Germania, fondată de Heinz NIXDORF în anul 1952, deoarece nu există nici o legătură între aceasta și localitatea NIXDORF din Austria
Germania, sediul firmei fiind în localitatea PADERBORN

g. Unde găesc informații ?

În prezent Internetul este cea mai puternică sursă de informații pentru expozantul tematician [22], [32], incluzând link-uri către alte site-uri filatelice importante ale asociațiilor filatelice, filateliștilor și negustorilor.

Târgurile și expozițiile sunt o altă modalitate de documentare, de a lega contacte, de a vizita negustorii, de a schimba materiale. Campionatul European de filatelie tematică (ECTP - European championship for thematic philately), care se desfășoară anual în același interval de timp cu Târgul de mărci poștale de la Essen, este un bun prilej de perfecționare a exponatelor tematice. Expoziția este destinată promovării competiției între exponate tematice de nivel înalt și se desfășoară pe 8 clase tematice: artă și cultură; istorie și organizații; omul și viața de fiecare zi; sport și timpul liber; transport și tehnologie; medicină și știință; animale și plante; agricultură și animale de casă.

Alte surse de informații: Buletinul Comisiei de filatelie tematică al FIP – TCNews, aflat în format electronic pe site-ul comisiei FIP [22]; buletinele informative ale diverselor grupări tematice; TOPICAL TIME – jurnalul de filatelie tematică al American Topical Association - ATA.

2. EVALUAREA EXPONATELOR DE FILATELIE TEMATICĂ

Evaluarea exponatelor de filatelie tematică la expozițiile internaționale aflate sub patronaj FIP se realizează în conformitate cu următoarele documente: regulament general al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expoziții FIP – GREV (Anexa A); regulament special pentru evaluarea exponatelor tematice la expoziții FIP – SREV (Anexa B); ghid pentru evaluarea exponatelor de filatelie tematică (Anexa C); așa cum sunt prezentate acestea pe site-ul Comisiei de filatelie tematică a FIP [22].

Evaluarea exponatelor de filatelie tematică necesită trei nivele [1]:

- Primul nivel: Cunoașterea și înțelegerea criteriilor de evaluare;
- Al doilea nivel: Evaluarea unui exponat în corelație cu aceste criterii necesită o cunoaștere largă a domeniilor tematice / cunoștințe filatelice;
- Al treilea nivel: Acordarea de puncte într-o manieră consistentă, ce presupune o înțelegere a ceea ce înseamnă o scară adecvată.

În timp ce primul nivel se învață la seminare, al doilea este criteriul de selectare a asistenților de juriu ce devin membri de juriu prin propriul succes în expoziții. Foarte puțin s-a făcut pentru a dezvolta o schemă prin care să se acorde puncte într-o manieră *fairplay*, echilibrată și constantă în timp.

Nivelul mediu de punctaj al exponatelor tematice la expozițiile FIP este de 80.5 puncte per exponat. Acesta este standardul necesar pentru o medalie de vermeil. Deci, 80% din maxim poate fi caracterizat prin absența unor abateri de la reguli, dar nimic ieșit din comun pentru fiecare criteriu.

Se sugerează să se înceapă evaluarea cu acest 80%. Se vor acorda mai puțin de 80% dacă echipa de jurizare detectează erori făcute de expozant sau elemente care trebuiesc îmbunătățite. Mai mult de 80% se vor acorda dacă echipa de jurizare detectează aspecte ieșite din comun (inovative), piese deosebite.

O asemenea abordare ar face discuția mult mai ușoară (cine vrea să acorde mai multe puncte sau mai puține de 80% trebuie să argumenteze pentru ele) și ar ajuta pentru consistența în acordarea punctelor pe un singur criteriu. Această abordare poate fi ușor implementată pentru criteriile plan, dezvoltare, cunoștințe tematice și cunoștințe filatelice, deoarece SREV

listează aspectele de natură negativă (pentru care este esențială lipsa de greșeli) sau pozitive (prezența este opțională, dar când este, aceasta este apreciată și notată pozitiv). Prezentarea poate fi jurizată după schema lui 80%. Criteriile de inovație, condiții și raritate sunt interpretate un pic mai complex.

În acest context obiectivele, prezentei lucrări sunt:

- mai bună înțelegere a regulilor filateliei tematice;
- cum transformăm un exponat mediocru într-unul superior.

Prezentarea se bazează pe regulamentele FIP (anexele A, B, C) și lucrările [1], [2], [8], [10], [12], [23], [24], [29], [31]. În continuare prezentarea va fi ilustrată cu imagini dintr-o serie de exponate accesibile pe Internet [26], [33], [34], [35], [36].

Un exponat reprezintă o parte a unei colecții prin care prezentăm cel mai bun material, adecvat subiectului, în conformitate cu regulile FIP. În clasor avem tot ce ne dorim și ne place dar în exponat nu putem prezenta decât ce este conform cu regulile jocului. Sunt două maniere de alegere a unei teme: să iubești subiectul ales dar atunci există riscul ca subiectul să nu poată fi acoperit de materiale rare și să nu poți atinge marea performanță; să-ți alegi subiectul pornind de la materialele deosebite existente pe piață, putând atunci să atingi marea performanță. Personal recomand a doua cale.

a. **Tratare**

În vederea îmbunătățirii unui exponat trebuie să ne concentrăm pe *titlu și plan* (15 puncte), *dezvoltare* (15 puncte), *inovație*, care sunt componente ale aceluiași criteriu *tratare* - căruia i se acordă 35 puncte prin regulament.

Titlu și plan

Într-o colecție tematică, un plan corespunzător și bine organizat trebuie să ilustreze clar concepția temei.

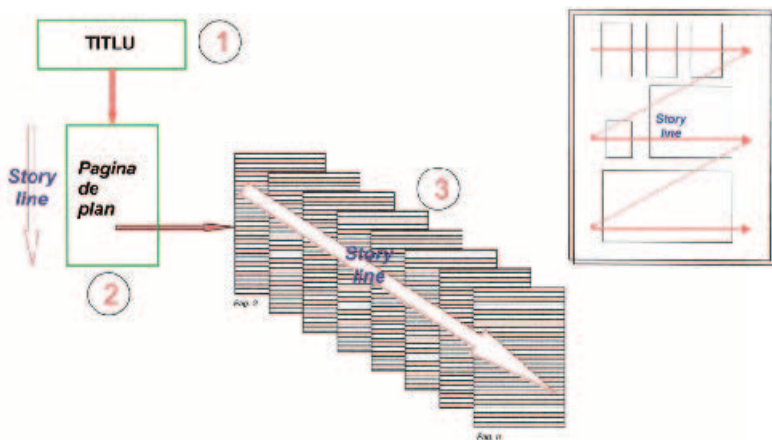
Titlul și planul reprezintă o entitate semnificativă, un tot unitar și ele trebuie să reflecte particularitățile temei alese.

Titlul poate fi însoțit de un subtitlu care să definească scopul exponatului [26]. Titlul trebuie să fie precis și să fie acoperit complet prin dezvoltarea ulterioară. În titlu **nu** trebuie:

- să apară **numai** nume de instituții – ONU, UPU, Crucea Roșie, etc;
- să fie redactat numai printr-un singur cuvânt – calculatorul, sarea, lumina;

- să fie exprimat printr-un titlu prea lung;
- să fie utilizați termeni filatelici – ca de exemplu *Jocurile olimpice – timbre și ștampile*, *Sportul în filatelie*, *Columb pe timbre* [46].

Planul trebuie să fie logic, redactat ca o *poveste* (story line) și nu ca un *tratat științific de specialitate*. Planul trebuie să definească structura exponatului și subcapitolele sale; să acopere aspectele relevante ale titlului; să fie în întregime structurat în concordanță cu criteriile tematice.

Așa cum este ilustrat mai sus, *povestea* din plan trebuie continuată la nivelul fiecărei pagini și să fie dezvoltată de sus în jos și de la stânga la dreapta.

Într-un exponat tematic nu se utilizează sub-diviziuni ale planului pentru a prezenta aspecte referitoare la obliverări, întreguri poștale, etc (altfel spus, pentru a prezenta aspecte filatelice). Planul reprezintă o dezvoltare eminentamente tematică a subiectului abordat.

În pagina de plan se pot introduce și anumite lucruri *drăguțe* – fotografii, desene, care nu sunt filatelice. Este recomandabil ca planul să fie dezvoltat pe cel mult 7 capitole, care să fie echilibrat dezvoltate. Alocarea paginilor unei teme este definită de importanța acesteia în cadrul subiectului tratat și nu de volumul de material existent pe piață.

Cîteva exemple de *titlu și plan* se prezintă în anexa D.

Se menționează că subiectul tematic, definit de titlu, trebuie să fie tratat pe tot parcursul exponatului în mod coerent. De exemplu, dacă titlul exponatului este *Dumitru Prunariu, întâiul cosmonaut român* [41], numele lui Prunariu trebuie să apară pe fiecare pagină a exponatului, cel puțin odată.

O atenție deosebită trebuie acordată alegerii subiectului, astfel încât acesta să poată fi dezvoltat ulterior până la 8 panouri sau să nu fie prea vast (de exemplu: fotbalul) sau să fie acoperit de piață prin existența materialului filatelic diversificat.

Pentru o mai bună dezvoltare a temei Damian LAEGE [26] a ales pagini de format A3 (420 / 297 mm) în loc de format A4 (210 / 297 mm).

O bună dezvoltare nu necesită prea mult text, dar foile de expunere trebuie să fie bine încărcate atât cu material filatelic cât și cu text. Textul conține de multe ori o reluare a unor informații ce sunt înscrise pe timbru sau pe obliterare. Se pleacă de la ideea că privitorii nu cunosc întotdeauna limba în care sunt făcute înscrisurile pe timbru sau pe obliterare, ori că literele textelor de pe timbre, dar și de pe unele ștampile speciale, sunt prea mici pentru a fi citite fără efort de către orice privitor al unui exponat.

Orice material care se introduce în exponat trebuie explicat, chiar dacă explicația care se dă este evidentă. Un exemplu de explicație care trebuie dată este cea referitoare la maniera de obliterare a mărcilor fixe pe întregurile poștale românești. Lipsa acestei explicații conduce juriul la concluzia că piesele recente sunt necirculate, aducând o depunere importantă la criteriul *cunoștințe*, criteriu ce deține o pondere semnificativă în punctajul total (30 puncte).

În ceea ce privește jurizarea este de menționat că, pentru a obține 12 din cele 15 puncte, se analizează:

- consistența dintre titlu și plan;
- prezența unei pagini de plan;
- prezența unui plan adecvat;
- acoperirea tuturor aspectelor majore necesare pentru dezvoltarea unei teme.

Puncte suplimentare se pot obține pentru:

- Structură corectă, logică, echilibrată (modul în care *povestea* este spusă față în față cu o listă a aspectelor ce sunt tratate).

Dezvoltare

Dezvoltarea necesită două căi de soluționare:

- analiza detaliilor tematice în concordanță cu planul;
- sinteza detaliilor și a materialelor utilizate pentru a suporta dezvoltarea temei.

Ambele, analiza și sinteza presupun un efort de echilibrare. Este recomandat a nu forța dezvoltarea temei pentru a permite introducerea de piese rare.

Un exemplu de bună dezvoltare, în care nu trebuie alocat mai mult text, este arătat mai jos [33], inclusiv marcarea cu o săgeată a elementului tematic din telegramă – *casă de marcat* [50].

THE STORY OF THE COMPUTER
I. THE MECHANICAL AGE 1.3. MECHANICAL COUNTING MACHINES
Mechanical cash register

The cash register is a special-purpose calculator. James J. „Jake” RITTY invented it in 1879 and sold by the National Manufacturing Company

NATIONAL
Mechanical cash register

HASLER cash register

As we noticed the traditional calculators those cash registers became available in electrically driven versions
 The selling of cash registers (in Romanian: Casa de control)

<p>M. I. TANOVICI Manufactură, măoldărie, pîndărie BUCUREȘTI Generală: Str. Lina casa 26. Securitate: Calea Victo riei 33. Telefonul bănci soartat. Proiectat modelul și alfabetai țiar.</p>	<p>TELEGRAMA</p> <p>Costinet & Vorworeanu KR</p> <p>№. 3129</p> <p>Mașinile 448-13.-8-16/95.</p>	<p>„EDILITATEA” Sec. An. de Studii și Construcții Revizoria 44 București Tădări și lucrări utilitare</p> <p>Nicolae Tanovici Co. Pasaj Vilacoas - BUCUREȘTI - TELEFON 47 09</p>
--	---	---

atzi răstăat întotul comisia în vranymitate a notarat ka sântetzi
 pronvetar a doua moșii va reloycat. = Ovid burca +

8 Dec 1923
28.

PP

Adresași conorzi
 pentru reținea, la București,
 55 strada General Mănu.

Postal telegram from Romania sent on December 8, 1923; Illustrated with commercial of an NATIONAL cash register
 Only three postal telegrams are known

Aspecte care trebuie să puncteze pentru 12 din cele 15 puncte:

- Asamblarea corectă și poziționarea pieselor în conformitate cu planul;
- Realizarea conexiunilor dintre piesele expuse și textul tematic;
- Elaborarea tuturor aspectelor planului.

Aspecte care oferă puncte suplimentare:

- Detaliere prin conexiuni, referințe, ramificații, cauze și efecte;
- Echilibrare, prin atribuirea fiecărui punct tematic important corespunzător temei expuse.

Inovație

Inovația este demonstrată de abilitatea expozantului de a prezenta o abordare personală a temei, dovedind creativitatea acestuia și independența sa de alte surse cunoscute în cercetarea și tratarea temei. Inovația se referă atât la *Plan* cât și la *Dezvoltare*, împreună.

Inovația care este evaluată cu 5 puncte, trebuie să fie linia roșie a unui exponat tematic. Inovația constă din introducerea de noi teme (de exemplu spionajul), din abordarea dintr-un alt unghi al unei tematici cunoscute (de exemplu un exponat de agricultură poate fi tratat plecând de la produsul finit și nu cronologic). De asemenea inovația se poate referi la utilizarea spectaculoasă a unor timbre, ca de exemplu utilizarea:

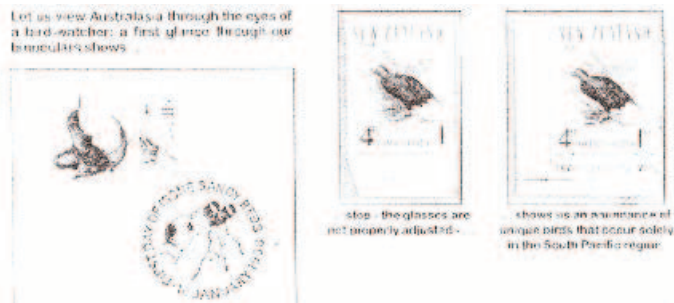
- timbrelor cu Stalin într-un exponat de medicină, dacă dorim să ilustrăm boala de care a suferit acesta;
- timbrului din Isle of Man într-un exponat de calculatoare unde logo-ul firmei CANON este înscris pe mașina de formula 1 și care se referă la un producător de calculatoare;

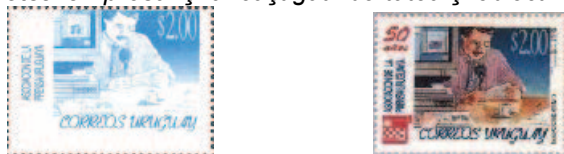
- unor timbre din Noua Zeelandă cu păsări, imprimate parțial, nu pentru a semnala eroarea, ci pentru a ilustra ideea de restrângere a habitatului pentru specia respectivă [26].

Totodată, inovația se poate aplica dând noi utilizări materialului tematic, ca de exemplu utilizarea de flori într-un exponat de boli infecțioase (oamenii nu cunoșteau cauzale bolilor infecțioase și credeau că acestea se transmit datorită „aerului rău mirositor” și de aceea mergeau cu flori la cimitir) [24].

Un alt exemplu magistral de inovație îl reprezintă exponatul lui Damian LAEGE [26], unde la două mărci poștale cu același subiect, dintre care una este dublu tipărită, este asociată o obliterare în care un om privește prin binoclu, tot ansamblul fiind însoțit de un text în care se vorbește de ajustarea imaginii care se face prin binoclu, nicio vorbă despre eroarea de tipar dublu.

Un exemplu de inovație îl constituie prezentarea pieselor de mai jos sub care se notează: *presa și-a câștigat libertatea și obiectivitatea și nu se*

marchează eroare – lipsă culori.

Se sugerează un sistem de acordarea punctelor descris în detaliu într-un articol de către Joachim MASS [48]. Totuși menționăm că inovația este demonstrată prin elaborarea personală a temei, care transformă un exponat dintr-o listă de subiecte clasificate într-o poveste *originală*, caracterizată prin:

- introducerea de subiecte noi;
- noi modalități de abordare a temei;
- aspecte noi în tratarea temei;
- utilizarea de noi materiale tematice;
- particularizarea planului și a dezvoltării luând în considerare elementele expuse mai sus.

b. Cunoștințe, studiu personal și cercetare

Un al doilea criteriu, căruia prin regulament i se acordă 30 puncte este cel de *cunoștințe*, repartizate egal pe cunoștințe filatelice și tematice. Există o interdependență clară între elementele tematice și filatelice și ele pot fi tratate separat. Dar pot fi tratate și împreună.

Studiile filatelice sunt permise, dar ele trebuie să fie concise.

Cunoștințe tematice

Cum putem obține un punctaj mărit la criteriul *cunoștințe tematice* ? Folosind material filatelic care la prima vedere nu este direct legat de temă și necesită să fie descoperit și cercetat de expozant. Prin cunoștințe tematice se înțeleg și acele semnalări care se fac în legătură cu erorile de machetare.

THE STORY OF THE COMPUTER
3 AN INDUSTRY IS BORN: 1. COMPANIES IN THE COMPUTER WORLD

IBM - International Business Machine, founded with this name in 1924, worldwide number one in the field of informatics technology.

There are very few countries over the world where IBM is not active

IBM logo

Thomas J. WATSON, Sr. was IBM chief Executive Officer 1914 - 1956 and served as head of International Chamber of Commerce. He suggested the "WORLD PEACE THROUGH WORLD TRADE" slogan.

IBM slogan

IBM France started its activity in 1914, the company functioning at that time under the name of HOLLERITH's Tabulating Machines Co.

Quote: I think there is a world market for maybe five computers - Thomas WATSON, Chairman IBM, 1943 (Two in the US, one in Europe, one in Asia, one in the rest of the world)

IBM
INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION
5th Madison Avenue, New York 22, N. Y.

IBM produces the minicomputer AS/400 (1984)

IBM - supplier of turnkey systems

IBM 3270 terminal

Aspecte care sunt cerute pentru a obține 12 din cele 15 puncte:

- oportunitate, concizie, corectitudinea textului tematic;
- folosirea corectă a materialului tematic.

Aspecte care oferă puncte suplimentare:

- prezența unor elemente tematice noi pentru tema abordată;
- folosirea de material tematic pentru care calificarea tematică nu este evidentă ci trebuie descoperită de expozant.

Cunoștințe filatelice

Cum putem obține un punctaj mărit la criteriul *cunoștințe filatelice* ? Folosind material din cât mai multe țări (universalitatea materialului) și cât mai diferit (mărci poștale, specimen, întreguri poștale, carnete, obliverări, probe de tipar, machete acceptate, maxime, tarife, rute speciale sau modificate, însemne poștale, materiale rezultate în urma dezastrelor ce au avut loc în timpul transportului corespondenței etc.), urmat de o descriere corectă a acestuia. Există tendința, pe care trebuie să o înfrânăm, de utilizare preponderentă a materialului din țara expozantului. Materialul selectat trebuie să fie consistent în legătură cu subiectul ales.

Prin cunoștințe filatelice, juriul FIP înțelege, în primul rând, caracterul universal al materialului filatelic prezentat. Un expozant axat pe materiale filatelice numai dintr-o singură țară va fi sever depunctat la acest criteriu. În acest sens, un exemplu l-a constituit expozantul autorului [38], care fiind realizat numai cu materiale românești nu a putut depăși o medalie de Bronz la o expoziție aflată sub patronaj FIP (a se vedea anexa E).

Aspecte care sunt cerute pentru a obține 12 din cele 15 puncte [2]:

- acceptarea totală a regulilor filatelice poștale;
- folosirea adecvată a documentelor poștale;
- folosirea adecvată și corectitudinea textului filatelic, atunci când este necesar;
- varietatea materialului poștal filatelic utilizat.

Aspecte care oferă puncte suplimentare:

- prezența cât mai extinsă a materialului filatelic poștal;
- prezența de studii filatelice și materiale filatelice importante.

c. **Condiții, raritate, importanță**

Criteriului *condiții* (10 puncte) și *raritate* (20 puncte) i se acordă 30 puncte [1].

Pentru criteriul de *condiție și raritate*, cu referire la exponatele de filatelie tematică, SREV apelează direct la prevederile GREV, cele două criterii fiind tratate la fel în toate clasele expoziționale: un material filatelic este de aceeași condiție și raritate indiferent de clasa expozițională în care este prezentat.

Condiție

Criteriul *condiție* nu trebuie să fie văzut independent de criteriul de *raritate*: materialele obișnuite care sunt prezentate într-o expoziție trebuie să fie de calitate cea mai bună. Totuși, materialele de o raritate excepțională pot fi de o condiție mai puțin bună deoarece sunt mai greu de găsit pe piață. Este important să fie înțeles faptul că jurizarea criteriului *condiție* trebuie făcută simultan cu judecarea cerinței de corelare a rarității materialului cu posibilitatea de a expune cea mai bună condiție.

Juriul acordă cele 10 puncte destinate acestui criteriu după cum urmează [2]:

- maximum 5 puncte, dacă se expune numai material obișnuit și modern și dacă toate materialele sunt de cea mai bună condiție;
- maximum de 8 puncte, dacă nu se expune material rar, dar în afara materialului obișnuit și modern se expun și materiale necomune și mai neobișnuite (materiale ce presupun un oarecare efort pentru a le găsi) care sunt de o calitate excelentă;
- mai mult de 8 puncte, dacă exponatul conține materiale *rare (rarități la vârf)* care se află în cea mai bună condiție (10 puncte) sau într-o condiție peste medie (9 puncte); condiția esențială pentru a obține mai mult de 8 puncte este ca toate materialele comune, necomune sau rare să se afle în cea mai bună condiție posibilă.

Criteriul *condiție* ar trebui să motiveze expozanții în selectarea cu mai multă grijă a materialelor rare atât timp cât calitatea este luată în considerare. Un exponat construit cu mult material modern ar putea avea unele avantaje, dar în paralel ar putea avea limite clare atât timp cât raritatea nu este luată în considerație. Până acum, fără o delimitare clară, există riscul ca evaluarea rarității să abată atenția de la condiție.

Raritate

Acest criteriu măsoară lipsa și dificultățile de achiziție. Când evaluează acest criteriu juriul face:

- distincție între materialele cu caracter poștal și materialele cu caracter non-poștal; cele din urmă neavând importanță pentru filatelia tematică, fiind ignorate de juriu la evaluarea acestui criteriu;
- o analiză a materialelor la limită (*borderline*), care sunt acceptate dacă pun în evidență un detaliu tematic ce nu poate fi ilustrat altfel (neavând o importanță filatelică, nu li se acordă puncte în cadrul criteriului *raritate*).

Sunt depunctate înserări în text de genul: *material rar* sau *cote de catalog*.

Juriul acordă cele 20 de puncte destinate acestui criteriu, după cum urmează [2]:

8 puncte	numai pentru materiale comune;
9 / 10 puncte	cel puțin două materiale necomune sau mai greu de găsit pe un panou;
11 / 12 puncte	materiale necomune sau mai greu de găsit prin tot exponatul;
13 puncte	materiale necomune sau mai greu de găsit prin tot exponatul plus câteva piese <i>rare</i> ;
14 / 15 puncte	materiale necomune sau mai greu de găsit prin tot exponatul plus piese <i>rare</i> pe fiecare panou;
16 puncte	piese neobișnuite și <i>rare</i> prin tot exponatul dar nu <i>rarity de vârf</i> ;
17 puncte	piese neobișnuite și <i>rare</i> prin tot exponatul plus câteva <i>rarity la vârf</i> ;
18 puncte	piese neobișnuite și <i>rare</i> prin tot exponatul plus una - două <i>rarity la vârf</i> pe fiecare panou;
19 puncte	piese neobișnuite și <i>rare</i> prin tot exponatul plus mai multe <i>rarity la vârf</i> pe fiecare panou;
20 puncte	piese <i>rare</i> și <i>rarity la vârf</i> prin tot exponatul.

Definiții:

<i>rarity la vârf</i>	- piese filatelice de mare importanță (din punctul de vedere al filateliei tradiționale sau al istoriei poștale), sau - piese filatelice de ceva importanță filatelică decât primele, cu mai puțin de 5 piese cunoscute;
-----------------------	---

- rare*
- timbre sau plicuri cu mai puțin de 20 de piese cunoscute;
  - întreguri poștale, carnete, plicuri cu nu mai mult de câteva duzini cunoscute;
  - probe și eseuri importante;
  - varietăți majore.

Juriul corelează acordarea punctajului la cele două criterii, după cum urmează [2]:

Raritate	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8
Condiție	10	10	10	9	9	8	8	8	8	8	8	8	5

De aici se poate observa că la criteriul *condiție* – *raritate*, dacă exponatul prezintă un material comun și modern de bună calitate poate pierde 17 puncte, judecarea sa începând de la o medalie de Vermeil.

Un exemplu de material mai greu de găsit îl reprezintă ștampila specială românească [39] dedicată celei de a 3-a sesiuni a Congresului Internațional de Petrol, organizat la București în perioada 8 – 13 septembrie 1907 și având ca președinte pe Anghel SALIGNY.

De menționat că există obliterări tematice foarte vechi (1847), într-un exponat despre *optică*. De asemenea pentru temele *vin*, *faună*, *transport*.

Subliniem necesitatea introducerii de timbre clasice românești în exponate tematice, ca de exemplu: emisiunea *Cap de bour* într-un exponat referitor la o partidă de vânătoare [30], emisiunea *Cuza* într-un exponat privind statul național unitar românesc, emisiunile *Carol litografiate* într-un exponat de istorie – capitolul referitor la independența de stat a României, ș.a.

Conceptul *importanței* în filatelia tematică

Filatelia tematică își are tradiția în a folosi informația tematică conținută în materialele poștale. Așa cum a fost arătat mai sus, juriul face distincție între materialele cu caracter poștal, materialele cu caracter non-poștal și materialele la limită.

Exista o scară de nuanțe de *gri* care se află între piesele cu un clar caracter poștal și cele cu un clar caracter non-poștal, așa numitul material la limită. Aceste piese aflate la limita filatelico-poștală nu pot fi comparate cu

piesele care aparțin *centrului* filateliei și care constau în materiale ce sunt listate în GREV. Materialul la limită este recunoscut de foarte puțini colecționari specializați, existând un număr mic de copii cunoscute; din acest motiv nu pot fi punctate pe aceeași scală precum cele acceptate în totalitate.

Doar ultima categorie câștigă importanță și poate fi luată în considerare atunci când se judecă raritatea. Oricum există încă mari diferențe în cadrul categoriei: *Importanța* variază de la foarte mare (timbrele clasice și piesele de istorie poștală au o mare însemnătate) la moderat și apoi la o importanță foarte scăzută. Importanța este dată de numărul pieselor existente pe piață și greutatea de achiziționare a acestora.

Este de subliniat că, în întregul lor, carnetele de timbre constituie un material expozabil și ele pot fi prezentate atât pentru elementul tematic conținut pe coperțile lor (interioare și / sau exterioare) cât și pentru mărcile poștale ce le conțin. De asemenea, un întreg poștal constituie un material expozabil în totalitatea sa, și ca atare, în următoarea ordine de importanță, elementele tematice sunt: marca fixă, ilustrația, tapetul.

De menționat că un ziar obliterated cu o anumită ștampilă este superior unui plic obliterated cu aceeași ștampilă.

După ultimele reglementări, timbrele fiscale sunt admise:

- dacă au fost utilizate poștal corect;
- dacă au avut permisă utilizarea poștală, chiar dacă nu au fost efectiv utilizate prin poștă;
- când sunt singurul mijloc pentru a descrie un aspect tematic important.

Document față / verso francat cu un timbru fiscal românesc și obliterated cu ștampilă poștală de zi – CRAIOVA 11 NOV 902

Falsurile pot fi utilizate dacă am notificat acest lucru în textele care le însoțesc.

Întregurile poștale cărora li s-au tipărit adițional elemente tematice private pot fi utilizate în mod restrâns, dar acestea nu aduc puncte suplimentare, ele fiind ignorate de juriu.

Colecționarii ar trebui să știe care sunt nivelurile de importanță ale materialelor pentru a fi capabili să prezinte în exponate, într-o proporție mai mare, piese de o importanță reală. În anexa E sunt prezentate două liste ce reprezintă exemple de categorii ale materialului filatelic care sunt foarte populare în cadrul filateliei tematice.

d. **Prezentare**

Criteriului *prezentare* i se acordă 5 puncte. Poate nu are mare importanță ? Totuși, culoarea paginii de prezentare este importantă. Nu puteți folosi culori care pun în planul doi materialele filatelice. Alegeți un fond neutru care să nu bată la ochi, de preferat pagini albe sau crem. Folosiți diferite fonturi pentru a diferenția textul tematic de cel cu caracter filatelic. Fiecare material trebuie să fie inscripționat succint, chiar dacă textul alăturat este evident. Nu prezentați materiale sau pagini mute. Nu folosiți texte care nu sunt ilustrate de materialele folosite alăturat ! [28]

Juriul acordă:

5 puncte	mult deasupra mediei;
4 puncte	în jurul mediei de prezentare;
3 sau 2 puncte	mult sub medie sau urâtă.

Referitor la *prezentare* sunt de făcut următoarele sublinieri [8]:

- Prezentarea ștampilelor în fereastră este acceptată, având drept scop economia de spațiu, chiar dacă uneori este considerată o încercare de a masca faptul că plicurile nu sunt efectiv circulate prin poștă. Un rol important în adoptarea acestei idei l-a avut Prof. Dan ANGHELESCU [29];
- Fereastra este utilizată uneori pentru jumătate din plic, caracterul tematic și poștal fiind în totalitate în partea vizibilă;
- Așezarea în pagină se face cronologic din punct de vedere al subiectului tratat, în principiu piesele mari urmând a fi plasate în partea inferioară a paginii;
- Referitor la culoarea suportului paginii, aceasta rămâne la alegerea expozantului. Poșetele pentru timbre și plicuri sunt aproape fără excepție albe. De aceea, majoritatea expozanților marchează cu un chenar negru fiecare piesă.

- Se practică punerea în pagină de scrisori suprapuse și nu folosirea ferestrei.
- Se utilizează fragmente de scrisori cu timbre obliterate, similar cu filatelia tradițională.
- Se utilizează și schițe pentru a explicita anumite elemente tematice.
- Se pot utiliza fonturi diferite pentru scrierea elementelor tematice față de cele cu caracter filatelic. Acest fapt este anunțat în josul paginii cu planul exponatului.
- Informația bibliografică este inadecvată, exceptând cazul în care este strict cerută de cercetarea filatelică.
- Se pot utiliza fotocopii sau fotografiile ale unor părți invizibile ale materialelor (de exemplu marca fixă), numai dacă pe această cale sunt evidențiate informații filatelice sau tematice importante.
- Pot fi folosite hărți și diagrame doar în cazuri excepționale, ca elemente secundare față de text, când contribuie la o mai bună înțelegere a dezvoltării tematice sau realizează o scurtare a textului.

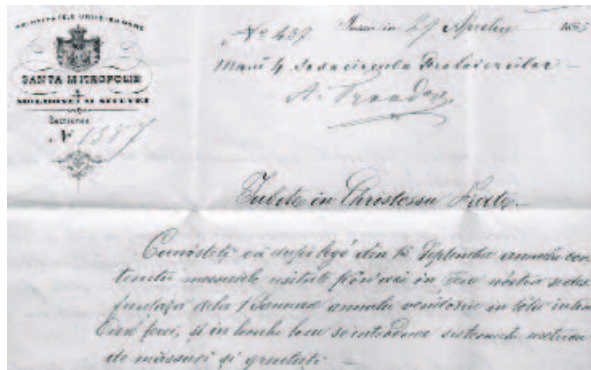
Ultima foaie a unui exponat tematic trebuie să se constituie ca o concluzie a acestuia.

Un exponat *trăiește*, el trebuind să fie ameliorat în permanență din punct de vedere conceptual. Această cerință este înțeleasă în mod eronat de unii expozați care o reduc doar la introducerea de materiale noi, recent emise.

e. Calificarea tematică a materialelor speciale

Un exemplu, care este etalat în exponatul autorului intitulat *Focul viu - Pagini din istoria creației științifice și tehnice românești* [38], îl reprezintă o scrisoare datată 29 aprilie/12 mai 1865 și expediată de la Iași la 15 mai 1865

(JASSY 15/5 MOLDOVA) prin care Mitropolia Moldovei și Sucevei adresându-se Episcopiei Romanului, îi notifică modalitățile de aplicare și înțelegere a sistemului metric de măsuri și greutate. Această piesă nu este utilizabilă pentru a ilustra promulgarea în anul 1864, de către Alexandru Ioan CUZA, a legii pentru adoptarea sistemului metric de măsuri și greutate; deoarece numele expeditorului, destinatarului și conținutul unei scrisori nu sunt elemente tematice.

Un alt exemplu este utilizarea piesei de mai jos [42], din anul 1870,

France, 1870: Louis Pasteur discovered and isolated the lactic acid bacillus and proved conclusively that fermentation of alcohol is caused by microorganisms.

France, 1870: Correspondence circa 1870 - Pasteur isolated the lactic acid bacillus (the first time in Calais) (postmark).

pentru a ilustra faptul că Pasteur a izolat în anul 1870 un bacil. Chiar dacă acest lucru s-a făcut în localitatea CALAIS, este inadecvată (a se vedea anexa C, art. 3.1. – informația tematică, pag. 52 din prezenta lucrare)

3. CONCLUZII

Înainte de orice concluzii, trebuie să ne amintim întotdeauna de principiul lui Marc DHOTEL „Filatelia tematică este înainte de toate filatelia adevărată și așa trebuie să rămână” [10]. Aceasta înseamnă că:

- filatelia tematică este, în primul rând, filatelia;
- a accepta pe de-a-ntregul principiile fundamentale ale filateliei, care se referă la timbre, întreguri poștale, ștampile și a acorda atenție oricărui material *nișă*, pentru că are o semnificație poștală și nu pentru că este de o natură diferită;
- filatelistul tematician trebuie să fie un cercetător al filateliei, nu un vânzător al lucrurilor mai puțin semnificative care sunt considerate importante doar pentru că sunt diferite, dacă nu chiar extravagante.

Exponatele de filatelia tematică, în comparație cu cele de la alte clase competiționale, ajung cu dificultate la expoziții sub patronaj FIP, la medalii superioare. Cu toate acestea premisele pentru accesarea la medalii superioare există, ba chiar favorizează clasa de filatelia tematică. Astfel, există cel puțin trei motive în susținerea acestei idei:

- în nici o altă clasă competițională *inovația* nu este apreciată ca în filatelia tematică, acest lucru permițând o abordare personală a temei, favorizând idei novatoare;
- în nici o altă clasă competițională, cu excepția clasei *open*, nu este permisă folosirea unui material filatelic atât de diversificat;
- folosirea unui material poștal așa de diversificat permite punerea în valoare a cunoștințelor filatelice din domenii variate ceea ce poate să aducă puncte importante la acest capitol.

Experiența de expozant mi-a permis să formulez zece porunci care să permită unui expozant de filatelia tematică să acceadă la marile distincții la o expoziție patronată de FIP și anume [5]:

1. Valorificați accesul la informație în alegerea și definirea temei, precum și în dimensionarea investiției ce urmează să o faceți. Reușita nu rezidă în primul rând în valoarea investiției financiare făcute, ci în accesul la informație. Valorificarea accesului la informație are o pondere importantă în reușita de mai târziu.
2. Alegeți subiectul în raport cu materialul existent pe piață și nu după suflet. În primul caz se ajunge ca un subiect să fie limitat temporal, chiar dacă există material în continuare. De exemplu, într-un expozant despre *automobil*, distins cu Aur Mare, cel mai nou material filatelic utilizat era din jurul anilor 1950. În cel de al doilea caz, se forțează introducerea unor materiale care să reflecte o anumită idee.

3. Asigurați universalitatea materialului utilizat în tratarea subiectului.
4. Asigurați un plan al exponatului echilibrat și detaliat, de obicei pe două nivele de clasificare.
5. Asigurați o foarte bună încărcare a foilor de expunere atât cu material filatelic cât și cu text.
6. Explicați cât mai detaliat orice material pe care îl introduceți în exponat.
7. Asigurați un raport plicuri / mărci poștale în favoarea plicurilor.
8. Asigurați prezența semnificativă a unor materiale vechi (din prima jumătate a sec. XX) și foarte vechi (din sec. XIX). De asemenea utilizați scrisori din perioada prefilatelică și chitanțe vechi.
9. Utilizați de preferință materiale care au patina vremii (plicuri gălbui, nu prea albe și nu prea viu colorate).
10. Utilizați francaturi mecanice, în special din perioada interbelică, inclusiv pe scrisori de firmă.

În final câteva sfaturi pentru membrii de juriu [23]:

- Nu penalizați de două ori aceeași greșeală !
- În caz de îndoială acordați încredere expozantului care a studiat îndelung tema !
- Nu uitați că numele acestui joc este *a ajuta expozantul* !

și o atenționare pentru expozanți:

- Nu tot ce oferă negustorii și mai nou unele Administrații Poștale, chiar din țări cu tradiție, este material corespunzător pentru un exponat de filatelie tematică.

Revenind la reflecția inițială pe care o transform în întrebare, de ce exponatele de filatelie tematică nu ajung să primească puncte suficiente pentru a atinge cu ușurință marile medalii, răspunsul trebuie căutat cu obiectivitate. Poate printre cauze este și aceea că expozanții tematicieni nu reușesc să pună în valoare cele trei oportunități precum și cele zece porunci enunțate mai sus.

Mulțumesc Domnilor Cristian – Andrei SCĂICEANU, Florin PATAPIE - RAICU, Coriolan CHIRICHEȘ, Dan ȚĂRAN, Emanoil SĂVOIU, Victor NECOLAU, care mi-au permis să ilustrez prezenta lucrare cu piese din colecțiile lor.

Nu pot încheia această lucrare fără a fi solidar cu Hedy FAIBEL, care afirmă că *Nu este ușor să fii expozant* [24].

ANEXA A. REGULAMENT GENERAL AL FIP PENTRU EVALUAREA EXPONATELOR COMPETITIVE LA EXPOZIȚII FIP – GREV [22]

Articolul 1. Expoziții competitive

- 1.1. FIP consideră expozițiile internaționale drept un element cheie în promovarea și dezvoltarea filateliei. Acestea sunt promovate în conformitate cu Statutele sale și cu Regulamentul General al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expozițiile FIP (GREV). FIP își poate extinde patronajul de la expoziții mondiale la expoziții internaționale și recunoașterea patronajului său la alte expoziții.
- 1.2. Principiile definite în Regulamentul General al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expozițiile FIP (GREV) sunt aplicabile la toate expozițiile competiționale.
- 1.3. GREV se aplică la toate clasele competiționale ale expozițiilor FIP.
- 1.4. Regulamentele Speciale ale FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expoziții FIP (SREV) pentru fiecare clasă competițională sunt bazate pe GREV.
- 1.5. Comisiile și secțiunile FIP furnizează Linii Directoare asupra interpretării SREV-urilor.

Articolul 2. Exponate competitive

- 2.1. Limitarea numărului de cadre alocate la expoziții conform Articolului 6 al GREX, nu permite în mod normal colecționarului să-și expună întreaga colecție. Așadar, colecționarul trebuie să selecteze materialul corespunzător, ceea ce va asigura continuitatea și înțelegerea subiectului cât și explicarea aspectelor relevante ale cunoașterii și condiției.
- 2.2. Evaluarea exponatelor va lua în considerare doar materialul și informația expusă.
- 2.3. Scopul unui exponat din clasa respectivă este definit în SREV.

Articolul 3. Principiile structurii exponatului

- 3.1. Exponatul va consta numai din material filatelic relevant, având drept suport documentație și text, altele decât cele de la *Open class*.
- 3.2. Materialul filatelic relevant este definit pentru fiecare clasă în SREV-ul aferent acestei clase.
- 3.3. Exponatul va etala un concept clar al subiectului pe care-l tratează, dezvoltat în conformitate cu caracteristicile respectivei clase competiționale, după cum este definit în SREV-ul pentru acea clasă. Titlul trebuie să descrie conținutul celui exponat. Conceptul va fi expus într-o declarație introductivă, care trebuie scrisă într-una din limbile oficiale ale FIP. Textul exponatului trebuie de asemenea scris într-una din limbile oficiale ale FIP. (*n.a. - limbile oficiale ale FIP sunt engleza, franceza, germana, rusa și spaniola*).
- 3.4. Materialul expus trebuie să fie în deplină concordanță cu subiectul ales. Selecția trebuie să etaleze aprecierea expozantului cu referire la ceea ce este disponibil în contextul subiectului ales. De asemenea trebuie să includă material filatelic complex de bună calitate.
- 3.5. Prezentarea și textul care însoțește exponatul trebuie să fie simplă, cu bun gust și foarte echilibrată. Trebuie să adauge informație la cele furnizate de material și să etaleze nivelul de înțelegere al subiectului și cel de cercetare personală al expozantului.

Articolul 4. Criteriile de evaluare

- 4.1. Evaluarea exponatelor este efectuată de către un juriu, care va fi constituit și își va îndeplini îndatoririle în conformitate cu prevederile Secțiunii V ale GREX.
- 4.2. Criteriile pentru evaluarea exponatelor competiționale la expozițiile FIP sunt după cum urmează:
  - tratare și importanță filatelică;
  - cunoștințe filatelice și conexe, studiu personal și cercetare;
  - condiție și raritate a materialului expus;
  - prezentare.
- 4.3. Pentru criteriile speciale aplicabile exponatelor din clasele *Tematică*, *Tineret* și *Literatură*, vezi articolul 5.3. în cele ce urmează.

- 4.4. Criteriile pentru exponatele *Open class* vor fi stipulate în IREX-ul expoziției.
- 4.5. Criteriul pentru *Tratare* necesită o evaluare a complexității și corectitudinii materialului selectat, făcută de expozant pentru a ilustra subiectul ales.
- 4.6. Criteriul *Importanță filatelică* necesită o evaluare a semnificației filatelice a subiectului ales de către expozant, în termenii scopului, gradului de dificultate al subiectului și interesului filatelic al expozantului.
- 4.7. Criteriul *Cunoștințe filatelice și conexe, studiu personal și cercetare* necesită următoarele evaluări:
- *Cunoștințele* sunt reprezentate de gradul de cunoaștere al expozantului și sunt exprimate de materialele alese pentru a fi expuse și prin descrierea care le însoțește;
  - *Studiu personal* este analiza corespunzătoare a materialelor alese pentru a fi expuse;
  - *Cercetarea* este prezentarea unor elemente noi în legătură cu subiectul ales.
- 4.8. Criteriul *Condiție și raritate* necesită o evaluare a calității materialului expus, luând în considerare materialul standard care există pentru subiectul ales, raritatea și dificultatea relativă de achiziționare a materialului selectat.
- 4.9. Criteriul *Prezentare* necesită o evaluare a aspectului estetic general al expozantului.

Articolul 5. Evaluarea expozantului

- 5.1. Evaluarea unui expozant va fi realizată în conformitate cu Secțiunii V a GREX.
- 5.2. Evaluarea se bazează pe criteriile explicitate în Art. 4 de mai sus.

1. Tratare și importanță filatelică	35
2. Cunoștințe filatelice și conexe, studiu personal și cercetare	30
3. Condiție și raritate	30
4. Prezentare	<u>5</u>
Total	100

Exponatele vor fi evaluate prin alocarea de puncte pentru fiecare dintre criteriile de mai sus. Acestea vor fi înregistrate pe tabele de punctaj în format aprobat.

5.3. Criteriile pentru evaluare a exponatelor din clasele *Literatură*, *Tematică* și *Tineret* sunt indicate în SREV-ul clasei respective.

5.4. Premiile vor fi acordate în confirmare cu Articolul 8 al GREX.

5.5. Medaliile vor fi decernate după punctajul din tabelul următor, în baza unui scor total în conformitate cu cele indicate la 5.2. de mai sus:

Aur Mare	95
Aur	90
Vermeil Mare	85
Vermeil	80
Argint Mare	75
Argint	70
Bronz Argint	65
Bronz	60

5.6. Marile premii sunt decernate exponatelor care au primit cele mai multe voturi ale juriului, prin vot secret, dintre acele exponate care au obținut cel puțin 95 de puncte (ref. Articolul 44 al GREX).

5.7. Juriul poate adresa *Felicitări* pentru exponatele care s-au distins prin cercetare filatelică sau originalitate (ref. Articolul 8.5 al GREX).

5.8. Premile speciale pot fi acordate de către juriu în confirmare cu Art. 8.6 al GREX.

Articolul 6. Prevederi finale

6.1. În caz de divergență datorată traducerii, prevalază varianta în limba engleză.

6.2. Regulamentul General al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expoziții FIP (GREV) a fost aprobat pe 14 octombrie 2000 la Madrid, în cadrul celui de-al 66-lea Congres al FIP. Acesta intră în vigoare imediat după închiderea Congresului.

ANEXA B. REGULAMENT SPECIAL PENTRU EVALUAREA EXPONATELOR TEMATICE LA EXPOZIȚII FIP – SREV [22]

Articolul 1. Expoziții competitive

În conformitate cu Articolul 1.4 al Regulamentului General al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expozițiile FIP (GREV), acest regulament special a fost dezvoltat pentru a completa acele principii care privesc exponatele tematice.

Ele sunt explicate în Liniile Directoare la acest Regulament Special.

Articolul 2. Exponate competitive

Un exponat tematic dezvoltă o temă conform unui plan, așa cum este definit în 3.2.1, demonstrând cunoștințe tematice și filatelice prin materialele alese.

Astfel de cunoștințe ar trebui să rezulte din cea mai bună selecție și cel mai bun aranjament al materialului, precum și din acuratețea relevată de textul tematic și filatelic.

Articolul 3. Principiile alcătuirii exponatului

3.1. Material filatelic corespunzător

3.2.1 Un exponat tematic folosește, într-o gamă largă, materiale poștal-filatelice corespunzătoare.

3.2.2 Fiecare material trebuie să fie conectat la tema aleasă și să prezinte informațiile tematice în cel mai clar și eficient mod.

3.2. Elementele unui exponat tematic

Un exponat tematic cuprinde: structura lucrării (titlu și plan) și elaborarea fiecărui punct al acestei structuri (dezvoltare).

3.2.1 Titlu și plan

Titlul și subtitlul definesc scopul exponatului. Planul definește structura exponatului precum și subdiviziunile acestuia și acoperă toate aspectele majore sugerate prin titlu. Planul ar trebui structurat în întregime în

conformitate cu criteriul tematic. Ordinea capitolelor principale și a subdiviziunilor acestora ar trebui mai degrabă să demonstreze dezvoltarea planului decât să listeze aspectele principale ale acestuia.

Titlul și planul trebuie să fie prezentate pe o pagină la începutul exponatului, scrise într-una din limbile oficiale ale FIP.

3.2.2 Dezvoltare

Dezvoltarea înseamnă studiul temei în profunzime, ținând să realizeze un aranjament al materialului în acord deplin cu planul.

Acest studiu utilizează numai informații tematice, autorizate din punct de vedere poștal și disponibile prin:

- utilizarea de mărci poștale sau documente;
- elemente primare și secundare în desenul mărci poștale sau documentului;
- alte caracteristici poștale.

O astfel de elaborare necesită:

- cunoaștere detaliată a temei alese;
- un grad înalt de cunoștințe filatelice;
- un text tematic, care să asigure legăturile tematice necesare și să pună în valoare detaliile tematice, ori de câte ori acestea sunt necesare.

3.2.3 Inovație

Inovația este demonstrată prin:

- introducerea de noi teme, sau
- noi aspecte față de cele cunoscute ale temei, sau
- noi abordări pentru teme cunoscute, sau
- noi utilizări ale materialului.

Inovația se poate referi la toate componentele *Tratării*.

3.3. *Calificarea materialului filatelic*

Conexiunea dintre materialul filatelic și temă trebuie să fie clar demonstrată atunci când aceasta nu este evidentă.

Articolul 4. Criteriile de evaluare

Criteriile generale, așa cum sunt specificate în articolul 4 al GREV, sunt adaptate particularităților clasei tematice.

4.1. *Tratarea tematică*

Tratarea trebuie evaluată în conformitate cu titlul și planul, dezvoltarea și inovațiile arătate în exponat.

4.1.1. Titlul și planul vor fi evaluate considerând:

- logica dintre plan și titlu;
- prezența paginii de plan;
- caracterul adecvat al paginii de plan;
- structura corectă, logică și echilibrată (diviziuni și subdiviziuni);
- acoperirea tuturor aspectelor majore, necesare dezvoltării temei.

4.1.2. Dezvoltarea va fi evaluată considerând:

- ansamblul corect și poziționarea materialelor în conformitate cu planul;
- legătura dintre materiale și textul tematic;
- profunzimea, demonstrată prin legături, referințe încrucișate, ramificații, cauze și efecte;
- echilibrul, dând fiecărui punct tematic importanța corespunzătoare semnificației sale în cadrul temei;
- acoperirea tuturor aspectelor planului.

4.1.3. Inovația va fi evaluată în conformitate cu art. 3.2.3.

4.2. *Cunoștințe, studiu personal și cercetare*

Criteriul pentru *Cunoștințe, studiu personal și cercetare* necesită evaluarea aspectelor tematice și filatelice ale exponatului.

4.2.1. Cunoștințele tematice, studiile personale și cercetarea aferente acestora vor fi evaluate luând în considerare:

- conformitatea, concizia și corectitudinea textului tematic;
- folosirea corectă, din punct de vedere tematic, a materialului;

- prezența de noi descoperiri tematice asupra *temei*.

4.2.2. Cunoștințele filatelice, studiul personal și cercetarea vor fi evaluate luând în considerare următoarele:

- concordanța deplină cu regulile filateliei poștale;
- prezența într-o formă cât mai variată a materialelor poștale-filatelice și echilibrul folosirii acestora;
- caracterul adecvat al documentelor poștale;
- caracterul adecvat și corectitudinea textului filatelic, când sunt cerute;
- prezența studiilor filatelice și folosirea cu abilitate a unor materiale filatelice importante în legătură cu acestea.

4.3. *Condiție și raritate*

Criteriile *Condiție și raritate* necesită o evaluare a calității materialului expus, considerând materialul standard existent pentru subiectul ales, raritatea și dificultatea relativă a achiziționării materialului selectat.

4.4. *Prezentare*

Criteriul *Prezentare* necesită o evaluare a clarității expunerii, a textului cât și a echilibrului estetic al exponatului.

Articolul 5. Jurizarea exponatelor

5.1. Exponatele tematice vor fi jurizate de specialiști confirmați în domeniile respective și în conformitate cu secțiunea V, Art. 31 la 46, din GREX (ref. GREV, Art. 5.1).

5.2. Pentru exponatele tematice sunt prezentate următoarele condiții relative, pentru a conduce Juriul la o evaluare echilibrată (ref: GREV. Art. 5.3).

Tratare		35
Titlu și plan	15	
Dezvoltare	15	
Inovație	5	
Cunoștințe, studiu personal și cercetare		30
Tematice	15	
Filatelice	15	

Condiție și raritate		30
Condiție	10	
Raritate	20	
Prezentare		<u>5</u>
Total		100

Articolul 6. Prevederi finale

- 6.1. În caz de divergență datorată traducerii, prevalează varianta în limba engleză.
- 6.2. Regulamentul Special al FIP pentru evaluarea Exponatelor Tematice la expozițiile FIP (SREV) a fost aprobat pe 14 octombrie 2000 la Madrid, în cadrul celui de-al 66-lea Congres al FIP. Acesta intră în vigoare imediat după închiderea Congresului.

Scrisoare expediată în 1971, par avion, din Sierra Leone în Germania, element tematic – *diamant*. Timbrele nu au fost obliterate la plecare, ca atare au fost obliterate de Poșta Germană la sosire cu o ștampilă care confirmă că au fost anulate ulterior.

Scrisoare recomandată par avion francată cu un timbru poștal emis de automat, plecare: 04.01.2008, sosire: BIROU DE SCHIMB BUCURESTI 03010821, element tematic – *faună* sau *calculator* (la capitolul de istorie poștală).

ANEXA C. LINII DIRECTOARE PENTRU EVALUAREA EXPONATELOR DE FILATELIE TEMATICĂ [22]

INTRODUCERE

Articolul 1. Expoziții competitive

Aceste *Linii Directoare* au drept scop orientarea expozanților și a juriului pentru o apreciere în conformitate cu principiile Regulamentului General al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expozițiile FIP (GREV) și al Regulamentului Special pentru evaluarea exponatelor tematice (SREV).

Articolul 2. Exponate competitive

Paginile expuse trebuie:

- să prezinte tema aleasă ca un întreg, sau
- să etaleze în profunzime părțile specifice ale colecției fără a pierde coerența și continuitatea temei alese; în acest caz ar putea fi necesară adaptarea paginii de plan (vezi 3.2.1. de mai jos) pentru a fi corespunzătoare cu exponatul.

Articolul 3. Principii de alcătuire a exponatului

3.1. Material filatelic corespunzător

Materialul filatelic poștal corespunzător este acela care, în scopurile transmisiei prin poștă sau prin alte sisteme de comunicații poștale, a fost emis, intenționat pentru a fi emis, sau produs în pregătire pentru emitere, utilizat, sau tratat drept valid pentru francare de către agențiile poștale guvernamentale, locale sau private, sau de către alte autorități legal împuternicite sau autorizate.

Caracteristicile materialului filatelic-postal corespunzător

Tipul de material:

- materiale de francare poștale (timbre, carnete de timbre, întreguri poștale, francaturi mecanice, timbre poștale emise de automate, de exemplu etichete FRAMA etc.) și modificările acestora (de exemplu supratipare, perfin – perforații); totuși, materialele modificate nu sunt

incluse dacă modificarea se abate de la tema originală (de exemplu prin a nu o mai face vizibilă); acestea pot fi utilizate în tematici referitoare la modificare;

- obliterări poștale ale timbrelor (obișnuite – ștampile de zi, publicitare, comemorative și alte ștampile speciale), mărci poștale și / sau cartoane indicând un privilegiu poștal (de exemplu: autorități, poșta militară);
- alte materiale utilizate în operațiuni poștale, cum ar fi etichete pentru recomandate, etichete și note pentru rute poștale, etichete și note suplimentare (de exemplu cenzuri, dezinfecții, corespondențe poștale accidentate), cupoane de răspuns, citații judecătorești, marcaje ale agenților de expediție, marcaje poștale automatizate și etichete etc., aceste materiale trebuie să se afle pe documente relevante atunci când sunt utilizate;
- materiale *preconizate pentru emisiuni, sau produse în pregătirea unei emisiuni*, de exemplu machete, probe (proofs) și erori;
- timbre fiscale; acestea sunt admise, în cazuri excepționale, atâta vreme cât sunt utilizate în scopuri poștale sau au valabilitate poștală, fiind singurul mijloc pentru a descrie un punct tematic important.

Încadrarea în timp:

Sunt admise materiale începând cu perioada prefilatelică, continuând cu perioada clasică, până la piese și documente recent apărute.

Servicii poștale:

Se admite corespondență prin mijloace specifice, de exemplu: scutire de taxe poștale; poștă de serviciu și militară (inclusiv *Airgraphs* și *V-mail*); poștă maritimă, pe calea ferată, aeriană, de orice fel; poșta prizonierilor de război și din lagărele de concentrare; colete mici și coletărie poștală; serviciul de plată prin poștă; poștă privată, autorizată sau tolerată de autoritățile oficiale sau activă în absența totală a unui serviciu poștal oficial. În categoria *alte comunicații poștale* se includ alte forme de servicii poștale, cum ar fi poșta pneumatică, telegrame, poșta electronică (adică mesaje trimise electronic la un oficiu poștal unde sunt imprimate și livrate la destinatar) etc.

Material necorespunzător:

Următoarele materiale sunt considerate necorespunzătoare:

- emisiuni fanteziste din teritorii poștale inexistente, emisiuni ale guvernelor în exil sau ale organizațiilor fără servicii poștale;

- obliterări adiționale private aplicate de expeditor sau de o firmă specializată, înainte de expedierea prin poștă a documentelor;
- cărți poștale ilustrate, în afară de cazul când acestea sunt întreguri poștale produse de Autoritatea Poștală;
- imprimări adiționale private pe întreguri poștale (cunoscute drept *repiquages*);
- însemne administrative (nepoștale), când acestora nu li s-a dat nici un privilegiu poștal;
- decorațiuni private pe plicuri și cărți poștale;
- viniete private (etichete publicitare), oricare ar fi scopul utilizării acestora.

Material la limită:

Gama de servicii poștale și regulamentele din diferite țări, precum și evoluția în timp a acestora, fac imposibilă definirea unei liste care să cuprindă toate situațiile posibile. Unele materiale urmează doar, într-o anumită măsură, definițiile de mai sus ale materialelor corespunzătoare sau necorespunzătoare. Astfel, acestea ar trebui utilizate în special când nici un material nu este disponibil pentru a descrie un detaliu tematic specific. Când sunt incluse în exponat, trebuie întotdeauna susținute de justificări filatelice complete.

Materialele care aparțin unei culturi filatelice specifice unei teme, unei țări sau unei regiuni pot fi tolerate atâta vreme cât sunt justificate iar numărul lor este proporțional cu gradul de elaborare a exponatului.

Informația tematică:

Informația tematică este obținută direct din scopul emisiunii sau desenului materialului, ori indirect ca rezultat al unei analize aprofundate care facilitează utilizarea acestor materiale și care la prima vedere nu indică nici o legătură cu tema.

Astfel, informația tematică poate fi extrasă din:

- scopul emisiunii;
- emisiuni ce reflectă schimbări în relațiile politice;
- desenul primar și secundar al emisiunii;
- textul, calitatea artistică a ilustrației și alte particularități similare;
- hârtia folosită la tipărire, de exemplu: hârtie de mătase, sau hârtie de bancnotă, sau hărți de război;
- desenele filigranului și dantelura (de exemplu *perfin*);

- textul sau ilustrația de pe margini, tabs-uri, coperțile sau interpaginile carnetelor etc.;
- funcțiile serviciilor poștale care au o semnificație tematică (de exemplu: cale ferată, telegraf, timbre pentru ziare, întreg poștal, poșta prin porumbei).

Informația tematică descrisă mai sus trebuie să fie:

- inițiată de serviciul poștal, sau
- introdusă ori adăugată de serviciul poștal (de exemplu: anexe publicitare, descrieri pe margini de coală, ilustrația unei cărți poștale), sau
- aprobată de serviciul poștal (de exemplu: întreguri poștale comandate de particulari); supratiparele sau suprataxele efectuate de persoane particulare după vânzarea materialelor poștale nu îndeplinesc această cerință.

Ștampilele poștale curente, obișnuite, pot să prezinte interes, atunci când numele localității are o semnificație specifică. În orice alte cazuri, acestea trebuie să conțină informații tematice specifice (de exemplu: texte publicitare, ilustrații), în plus date privind locul și / sau data. O ștampilă prefilatelică, nu oferă informații asupra locului de naștere al unei persoane. De asemenea, nici data unei ștampile nu ne informează asupra unui eveniment special ce a avut loc în ziua respectivă, în afară de cazul când alte elemente tematice ale documentului sau obliterations sunt relevante pentru temă. În ultimul caz, trebuie utilizat numai dacă se referă la un detaliu important al temei.

Expeditorul și destinatarul reprezintă informații nesemnificative, exceptând cazul în care documentul indică un privilegiu poștal special (de exemplu: taxe reduse sau gratuite) drept rezultat al poziției, condiției sau statutului (de exemplu: poșta militară, guvernamentală sau oficială) uneia dintre părți. Indicația de taxă redusă (gratuitate) a serviciilor poștale, sau marcări echivalente ale rutelor poștale, probează suficient. În unele împrejurări datele expeditorului și / sau ale destinatarului pot fi utile drept informații tematice complementare, în combinație cu elementele poștale din document.

Informația de pe viniete (de exemplu, etichete ilustrate), ștampile și supratiparuri decorative de origine privată (de exemplu, neautorizate din punct de vedere poștal), nu trebuie utilizată pentru dezvoltarea tematică. În cazuri excepționale, unde nu există alte materiale, acestea pot fi considerate ca făcând parte din document atâta vreme cât sunt relevante pentru a descrie o rută poștală specifică sau a prezenta o legătură tematică semnificativă.

3.2. Elementele unui exponat tematic

În filateliea tematică conceptul definit de GREV este reprezentat de plan.

Planul și dezvoltarea acestuia reprezintă cele două aspecte ale unui proces interconectat, bazat pe studiul personal și cercetarea colecționarului asupra temei și materialului. O cunoaștere mai aprofundată a temei permite creșterea numărului de materiale destinate a ilustra tema. O mai bună cunoaștere a materialului permite identificarea de piese noi, care adesea prin studii ulterioare asupra temei, pot avea drept rezultat un plan mai elaborat.

3.2.1. Titlu și plan

Titlul și planul reprezintă o entitate semnificativă și reflectă caracteristicile specifice ale temei alese. Deci, titlurile diferite dau naștere la planuri diferite.

Dacă un expozant decide să etaleze o parte suficientă a colecției sale, planul și titlul exponatului trebuie să fie în consonanță cu acea parte.

Titlul reprezintă sinteza lucrării. Așadar, titlul și conținutul paginilor trebuie să corespundă, iar înlănțuirea materialelor tematice montate pe pagină trebuie să ofere detalii complete ale *poveștii* menționate în titlu. Subtitlurile, care fac exponatul mai atractiv, pot fi înșelătoare dacă deviază de la conceptul dezvoltat în paginile exponatului.

Planul furnizează clar și inteligent toate aspectele majore ale temei. Poate fi liber ales, reprezentând sinteza unei teme sau a unei idei, ori derivă în mod natural din temă.

Planul poate fi structurat urmând o clasificare în timp (istoric evolutiv), sau după subiect (științific, metodologic, organizațional, economic etc.), sau conform cu alte criterii. De exemplu, teme care prezintă organizații, instituții (de exemplu: Crucea Roșie, Națiunile Unite, Consiliul Europei), manifestări sau evenimente periodice (de exemplu: Ziua mărcii, Jocurile Olimpice) permit, prin natura lor, cuprinderea unor subdiviziuni, conform cu structurile lor, cu tipul organizației și cu fiecare eveniment în parte, pe baza clasificărilor tematice, cu legătura de timp sau de loc a evenimentelor respective.

Temele dezvoltate înăuntrul unui cadru organizațional sau cronologic ar trebui în mod clar să etaleze fundalul istoric, țintele, sarcinile, rezultatele și efectele unor astfel de organizații sau evenimente. Planul trebuie să cuprindă

numai clasificări tematice, fără capitole generice cum ar fi: *diverse, anexă*. Trebuie să se evite o subdivizare a planului pe țări, pe baza datelor de apariție a emisiunii, pe tipul de material (de exemplu: *etichete de francare, întreguri poștale*) sau după scopul emisiunii (de exemplu: *Jubiliare*). Aceste materiale vor fi utilizate conform conținutului lor tematic. Același lucru se aplică și studiilor filatelice speciale (conform art. 3.2.3).

Se presupune că planul prezintă într-o ordine logică întregul exponat fără întreruperi deranjante între diferite capitole. Ideal este ca începutul capitolului următor să fie într-o legătură logică cu cel precedent. Acest lucru ajută la crearea unei *povești* interesante în locul unui *cuprins* neînchegat.

Un plan eficient trebuie să fie compatibil cu titlul. În această privință, dacă nu se stipulează în mod specific în titlu, planul nu trebuie să fie limitat în plan temporal sau geografic, atâta vreme cât tema aleasă o permite.

Trebuie să se acorde o atenție deosebită echilibrului între capitole, ținându-se seama de materialele disponibile și de semnificația lor tematică.

Construcția unui plan inovativ este considerată o cerință prealabilă pentru o dezvoltare inovatoare.

Pagina de plan:

Pagina de plan cuprinde principalele subdiviziuni ale planului; subdiviziunile mai detaliate, care pot ajuta la înțelegerea exponatului, este bine să fie menționate pe paginile din exponat. Planul nu poate fi înlocuit printr-o descriere literară sau printr-o declarație introductivă generică.

Pagina de plan are rolul ca publicul și juriul să nu trebuiască să *reconstruiască* planul prin răsfoirea paginilor exponatului. Dificultățile evidente cauzate de acest lucru s-ar putea reflecta în înțelegerea și evaluarea exponatului.

O clasificare numerică (de exemplu notația zecimală), poate fi folosită dacă ajută la înțelegerea temei. Oricum, această notație zecimală trebuie limitată la capitolele principale ale planului. Experiența a arătat că notația cu două / trei cifre / litere este suficientă.

Dacă există o pagină introductivă pentru titlul exponatului, aceasta poate fi combinată cu pagina de plan, dacă acest lucru nu este în detrimentul planului.

Limbile oficiale ale FIP, în care titlul, planul și alte declarații introductive trebuie prezentate sunt engleza, franceza, germana, rusa și spaniola.

3.2.2. Dezvoltarea

Planul și dezvoltarea temei reprezintă cele două aspecte ale unui proces complex, bazat pe studiul personal și cercetarea desfășurată de expozant, atât în privința temei, cât și a materialului. Aceasta permite o selecție abilă a fiecărui material și a plăsării sale corecte, conectat cu o descriere relevantă. Aceasta este necesară pentru a asigura o înțelegere corespunzătoare între material și temă.

Aceasta este indicat prin: selecția celor mai corespunzătoare materiale pentru fiecare detaliu tematic descris; utilizarea echilibrată a materialelor în conformitate cu semnificația detaliului tematic pe care-l susține.

Numărul materialelor filatelice disponibile pentru același detaliu nu trebuie să fie criteriu pentru includerea lor, ci aranjamentul tematic precis al acestora pe pagină în conformitate cu înălțuirea *poveștii*. Înălțuirea corectă are prioritate față de partea estetică a paginii.

Așadar, simpla clasificare a materialelor filatelice referitoare la un subiect este necesară dar nu suficientă pentru a atinge un grad avansat de elaborare.

Textul tematic:

- ilustrează secvența logică a dezvoltării, prin punerea laolaltă a materialelor etalate; este suficientă și concisă, fără a conține informații care nu sunt necesare; presupune un text fluent în măsură a demonstra firul dezvoltării;
- explică încadrarea tematică a materialelor, dacă este necesară (referința 3.3 de mai jos);
- alocă o informație corespunzătoare detaliilor tematice ale timbrelor și documentelor.

Orice explicație tematică trebuie să fie strâns legată de materialul etalat și orice declarație dată trebuie să fie acoperită de materiale tematice corespunzătoare, altfel, slăbește dezvoltarea tematică.

Chiar dacă limbile FIP nu sunt obligatorii pentru textul tematic și filatelic, expozanții care intenționează să se prezinte frecvent la expozițiile internaționale sunt puternic sfătuiți să-și prezinte exponatul în una din aceste limbi, pentru a ușura înțelegerea lucrării lor (ref. GREV 3.3).

3.2.3. Inovația

Se presupune că exponatul etalează munca personală a expozantului, subliniind abilitatea sa de a inova. Aceasta necesită un efort personal prin studiu, cercetare și imaginație care nu pot rezulta din simpla duplicare mecanică a lucrărilor existente. Expozanții care se bazează pe toate sursele la care au acces (de exemplu: literatură tematică și filatelică, cât și alte colecții) pot da un impuls cercetării lor.

3.3. *Calificarea materialului tematic*

O sumară descriere tematică este necesară ori de câte ori conexiunea între materiale și temă nu este explicitată de la sine. Materialele fără o relație demonstrată cu tema trebuie să fie excluse.

La selectarea materialului pentru exponat, preferința și cea mai mare importanță trebuie să fie acordată:

- tipurilor de materiale care sunt piatra de temelie a filateliei (adică timbre, întreguri poștale, obliterări), opus materialelor cu o conotație poștală diminuată, chiar dacă emiterea sau utilizarea lor a fost legal autorizată de poștă;
- emisiunilor cu un conținut informativ, în directă relație directă cu țara emitentă, din punct de vedere politic, istoric, cultural, economic și / sau un punct de vedere similar, spre deosebire de emisiunile speculative, care exploatează *tendențele modei* în filatelia tematică (aceste emisiuni dubioase pot fi în principiu complet ignorate), cu o referire specială la emisiunile care nu respectă codul etic al UPU;
- emisiunilor normale, spre deosebire de emisiunile paralele, nedantelate (timbre și blocuri), în special cele din ultimii ani;
- obliterărilor autentice, spre deosebire de obliterările efectuate *la cerere*;
- pieselor circulate, transportate efectiv prin poștă, spre deosebire de documentele cu caracter de simplu *suvenir* și orice alte piese similare, realizate doar pentru plăcerea colecționarilor, vezi plicurile FDC - prima zi (chiar și cele realizate de către poștă), ilustratele maxime etc.;
- materialelor circulate prin poștă, cu francatură corectă și obliterări tematice relevante, spre deosebire de obliterările de complezență, de cel mai multe ori insuficient francate sau chiar și mai rău, cu obliterări *în alb* (dacă nu se datorează unui privilegiu poștal, de exemplu poștă gratuită);
- documentelor cu adrese individuale, diferite, spre deosebire de plicurile și cărțile poștale primite ca rezultat al unor abonamente;

- francaturilor poștale corecte, spre deosebire de francaturile din motive filatelice (de exemplu seturi complete);
- francaturilor mecanice, la tarife corespunzătoare, spre deosebire de francaturile 000 efectuate la cerere, dacă cel din urmă nu este cumva un *specimen* sau are o motivație poștală justificată.

Excepțiile la criteriile de mai sus pot fi etalate dacă sunt în mod corespunzător justificate.

Probele (proofs), eseurile, varietățile și alte piese asemănătoare pot mări nivelul filatelic al exponatului, prin raritatea lor sau prin alte caracteristici neobișnuite. Din contra, varietățile comune (de exemplu micile nuanțe de culoare) nu aduc nici un avantaj și chiar afectează negativ dezvoltarea temei. Dacă o varietate nu demonstrează în mod clar legătura cu tema, acest material trebuie evitat.

Timbrele și documentele comune sunt corespunzătoare dacă acestea prezintă detalii tematice importante.

Folosirea ilustratelor maxime trebuie să se rezume la câteva piese semnificative, în principal pentru a reda cât mai evident informația conținută de marca poștală. Pe lângă concordanțele de subiect, loc și timp, aceste piese trebuie să aibe o obliterare legată de tema tratată.

Utilizarea timbrelor fiscale în scopuri fiscale trebuie limitată la câteva materiale semnificative, în special pentru a spori dezvoltarea tematică în punctele foarte importante ale temei care nu pot fi acoperite în alt mod. Aceste materiale sunt justificate corespunzător.

Studii filatelice

În cele mai multe domenii tematice există material filatelic, care, fără a avea o diferențiere tematică mare, prezintă un număr de deosebiri (particularități), foarte importante. Dacă acest material este și de importanță filatelică, atunci este recomandabil un studiu filatelic concis și echilibrat, astfel încât acest material să fie corespunzător prezentat.

Un studiu filatelic urmărește într-o manieră sistematică criteriul pentru filatelia tradițională (de exemplu dezvoltarea materialului, varietăți), istoria poștală (de exemplu: utilizare, rute, mânuirea corespondenței, obliterări) sau orice alte discipline filatelice. Un studiu filatelic poate exploata sursele existente pentru cercetarea personală ulterioară.

Pentru păstrarea echilibrului, obiectivul acestor studii nu trebuie să fie epuizarea completă a temei, ci reprezentarea celor mai semnificative particularități filatelice. Amplitutinea studiilor este proporțională cu gradul de specializare al exponatului.

Studiile filatelice, atunci când sunt incluse, nu trebuie să afecteze fluiditatea elaborării exponatului. Textul tematic trebuie continuat în paralel cu studiul, astfel încât să nu existe întreruperi supărătoare.

3.4. *Prezentarea*

Prevederea GREV se potrivește perfect exponatelor tematice; deci nu este nici un articol specific în SREV.

Articolul 4. Criteriile de evaluare

4.1. *Tratarea tematică*

4.1.1. Titlul și planul

Titlul definește conceptul general care este apoi structurat prin intermediul planului. Neconcordanțele dintre titlu și plan indică fie o alegere neadecvată a titlului, fie o sinteză necorespunzătoare a structurii planului în titlul selectat.

Pagina de plan, aceea care furnizează pătrunderea în temă, trebuie etalată la începutul exponatului. Faptul că nu se procedează așa va conduce la pierderea automată a trei puncte.

Cerințele pentru o structurare corectă, logică și echilibrată în capitole și subcapitole sunt definite după cum urmează:

- CORECT; planul trebuie să fie precis, demn de încredere din punct de vedere științific, solid;
- LOGIC; înlănțuirea principalelor capitole și a subdiviziunilor acestora trebuie să urmeze o ordine rațională, fără capitole inutile sau eronat amplasate;
- ECHILIBRAT; aceeași importanță trebuie acordată diferitelor secțiuni în conformitate cu semnificația tematică și acoperirea cu material disponibil a tuturor aspectelor majore necesare pentru dezvoltarea temei.

4.1.2. Dezvoltarea

Ansamblul corect și poziția materialelor, inclusiv a celor individuale pe fiecare pagină, este demonstrată de un flux bine înțeles, corect și fluent al dezvoltării. Materialele incorect amplasate fac dezvoltarea confuză și dificilă de înțeles.

Echilibrul este demonstrat prin alocarea de spațiu diferitelor detalii tematice, în conformitate cu semnificația lor în cadrul temei. Aceasta este aplicabilă de asemenea studiilor filatelice.

4.2. *Cunoștințe, studiu personal, cercetare*

GREV consideră *cunoștințe filatelice și conexe* ca fiind văzute drept rezultatul a două componente:

- Un *concept* privind cunoștințe conexe. În aproape toate cazurile este de natură poștală și filatelică: emisiuni, utilizări, procedee de tipărire, rute, servicii, și așa mai departe. În filatelia tematică acest *concept* este de natură tematică: mașini, poduri, istorie, natură, sport etc.; deci *cunoștințe tematice* sunt acelea care se bazează pe studiu personal, pe cercetare și pe cunoștințe solide despre materialul studiat.
- *Cunoștințe filatelice*, care se referă la materialul utilizat ca suport al conceptului. Această componentă este comună tuturor claselor.

4.2.1. Cunoștințe tematice, studii personale și cercetare

Cunoștințele tematice sunt exprimate de cunoștințele generale privind tema și se exprimă prin alegerea materialelor, corelația acestora și gradul de concordanță cu textul care le însoțește. Utilizarea corectă a materialului este reflectată de gradul de concordanță pentru acoperirea detaliilor tematice specifice.

Cunoștințele tematice sunt de asemenea demonstrate prin utilizarea de material ce are o calificare tematică ce nu este evidentă imediat și trebuie descoperită de expozant.

Cunoștințele tematice presupun absența erorilor tematice și evită pretexte pentru introducerea de material care nu este direct legat de temă sau materiale la limită (borderline) care nu sunt necesare.

Nivelul studiului tematic și al cercetării este evaluat prin luarea în considerare a disponibilității studiilor precedente ale temei, a literaturii filatelice și tematice, a cataloagelor și documentelor cercetate. Acestea vor fi apoi comparate cu cercetarea personală și cu studiul etalat în exponat.

4.2.2. Cunoștințe filatelice, studii personale și cercetare

Concordanța deplină cu regulile fiateliei poștale privește, de exemplu, prezența materialelor care nu sunt corespunzătoare a fi colecționate datorită

statutului lor (de exemplu timbre tăiate, întreguri poștale, ilustrate maxime necorespunzătoare).

Prezența și utilizarea echilibrată a tuturor tipurilor de materiale filatelice trebuie să fie obținută prin prezentarea de materiale din toate perioadele și dintr-un număr mare de țări, în conformitate cu posibilitățile pe care le oferă tema aleasă.

Studiul filatelic personal și cercetarea sunt demonstrate prin prezența:

- materialului care nu a fost încă cercetat pentru acea temă, sau unde a existat material puțin cercetat;
- studiilor filatelice care oferă o analiză bine documentată, filatelică și în profunzime și care nu reprezintă doar un pretext pentru a etala materiale fără un fundament filatelic serios.

4.3. *Condiție și raritate*

Starea pieselor (condiție) se bazează pe toate criteriile obișnuite de evaluare (apreciere) în filatelie. Pentru materialul modern, starea (calitatea) foarte bună reprezintă o cerință evidentă. Carnetele trebuie să fie prezentate complet cu timbrele conținute între coperti. Obliterările trebuie să fie clare și să fie vizibile clar elementele relevante din punct de vedere tematic ale desenului timbrului.

Raritatea se bazează pe criterii obiective, cum sunt: cantitatea de timbre emise, dificultatea de achiziție, raritatea extremă a pieselor.

Varietățile, probele de tipar, eseurile, blocurile, benzile etc. trebuie să fie mult mai rare decât piesa originală, pentru a crește nivelul filatelic al exponatului.

Este de la sine înțeles că materialele filatelice care nu au sau au o legătură cu totul insuficientă cu tema tratată, chiar atunci când sunt foarte rare, nu pot fi luate în considerare la aprecierea exponatului.

4.4. *Prezentare*

Efortul expozantului se va materializa în aranjamentul pieselor și în text, pe foile de expunere.

Prezentarea va fi evaluată în baza:

- clarității expunerii;
- clarității textului;
- echilibrului estetic general al exponatului.

Articolul 5. Jurizarea exponatelor

Juriul, pentru aprecierea colecțiilor tematiche, trebuie să completeze un formular tip (de evaluare, apreciere), pentru a oferi o decizie bine gândită și corespunzătoare.

Prezența falsurilor sau a pieselor reparate, care nu sunt semnalate ca atare, va antrena retrogradarea de către juriu a exponatului, în conformitate cu raportul echipei de experți special numite la fiecare expoziție.

Retipăririle trebuie prezentate ca atare. Ștampilele slabe sau decolorate nu trebuiesc redesenate pe piesă; în schimb se poate redeseña o copie a ștampilei și prezenta lângă aceasta.

Este recomandabil ca expozanții să facă expertiza tuturor documentelor dubioase, înainte de a le expune; iar originalele certificatelor trebuie incluse pe spatele foii, în aceeași foaie transparentă de protecție. În cazul în care este utilizată o copie, aceasta trebuie să fie certificată de Federație. În mod alternativ, comisarul poate aduce certificatul original pentru a fi utilizat dacă este necesar. Este irelevant modul în care este disponibil certificatul. La finele textului filatelic referitor la un material care prezintă certificat de expertiză, trebuie înscrisă abrevierea **e** boldat, astfel **(e)**.

Taxă plătită (porto plătit), tematica – *ochiul*

ANEXA D. PLAN ȘI TITLU - EXEMPLE

Damian LAEGE (Germany) – Australasian Birdlife, a look at the bird world of the South Pacific region along zoogeographical lines [26]

BELGICA 2001, Aur Mare, 97 puncte, nominalizat pentru Marele Premiu Internațional; WASHINGTON 2006, Marele Premiu de Onoare

1. Australasia – a definition from the ornithological point of view
  - 1.1. Weird and wonderful – Australasia has its own unique ornithological character
  - 1.2. The distribution areas of unique bird groups determine avifauna demarcation
  - 1.3. Australasia constitutes the most secluded all avifaunas
  - 1.4. The Sunda archipelago forms the boundary of the Australasian bird world

Part I. Adaption to the living conditions: a process lasting millions of years

2. The long history of settlement: birds conquer the Australasian region
  - 2.1. Land birds from Asia invade Australia via Sunda Islands
  - 2.2. Seabirds and Waders from far afield ask for asylum along the South Pacific coastlines
  - 2.3. But these immigrants aren't there first: they encounter established bird groups from Gondwanaland
  - 2.4. The most successful settlers spread out over all the Australasian islands
3. In Evolution's studio: an independent avifauna gradually takes shape
  - 3.1. Dispersion over the many islands creates isolated populations
  - 3.2. This isolation provides a launching pad for evolution by allowing birds to undergo change
  - 3.3. As a result, new regional avifaunas, constituted by optimally adapted species, come into existence
4. The state of play: regional bird worlds adapted to their habitats
  - 4.1. The Australian region resembles a bioclimatic three-flat tenement
  - 4.2. The Papuan region leads the fashion parade in colour and shape
  - 4.3. New Zeland region forms a bird world between the winds
  - 4.4. The Polynesian region remains birds' islands of paradise until man arrives

Part II. The balance is rapidly upset: dramatic changes caused by man

5. “ ... and then were nine “: decimation of the native birds
  - 5.1. Humans colonize the Australasian region and meet a rich bird world there
  - 5.2. Chance of food and feathers encourages the South Sea people to go hunting
  - 5.3. Land exploitation benefiting the settlers leads to the destruction of native habitats
  - 5.4. Introduced predators and competitors cause an unaccustomed struggle for survival
  - 5.5. Exotic birds captured for zoos and aviaries or for feather supplies leave a hole back home
  - 5.6. The most vulnerable species become extinct: this upsets ecological balance in traditional habitats

6. The settlers bring their birds with them: new species flood the region
  - 6.1. New, manmade habitats like farmlands and parks create unoccupied niches
  - 6.2. Different motives underline introduction of different birds
  - 6.3. His introduced birds not only occupy the free niches but start to replace the native avifauna

7. A glimmer of hope? Nature conservancy in the South Pacific
  - 7.1. The uniqueness of the long-established avifauna provides motivation to protect it
  - 7.2. Environmental protection rescues many birds' habitats
  - 7.3. Specific measures assist endangered species

Johann VANDENHAUTE (Belgium) – From Abacus to Laptop [36]
BELGICA 2006, Vermeil Mare, 88 puncte

2. **What's the history of the 'great invention'?**
  - 1.1. The earliest counting tools
  - 1.2. The great inventions at the start of the automation process
  - 1.3. The mechanical counting machines at a glance
  - 1.4. The electrical calculators
  - 1.5. At the dawn of the computer age
  - 1.6. What about mainframes and mini-computers?
  - 1.7. The area of Personal Computers
  - 1.8. Making their names at exhibitions

3. **The Physics of a computer, the hardware**
  - 2.1. What's in the box?
  - 2.2. The oldest input device, the keyboard
  - 2.3. The soon forgotten punch card
  - 2.4. The paper punch tape and the magnetic tape
  - 2.5. From disk to floppy, from floppy to CD
  - 2.6. All the difference in printing
  - 2.7. Coding with bars
  - 2.8. Point, touch or read your input
  - 2.9. The Input / Output on the terminal
  - 2.10. What is multimedia?

4. **The invisible intelligence, the software**
  - 3.1. From mechanical to electronic thinking
  - 3.2. Languages is many as needed
  - 3.3. Hello, robot!
  - 3.4. Software for letters, graphs and databases
  - 3.5. Know your weaknesses!

5. **Communicating in one big world**
  - 4.1. Specialists today in the beginning
  - 4.2. Replacing the old telex network by ISDN-net
  - 4.3. Using modems and satellites
  - 4.4. Other computer network
  - 4.5. Internet, one big world!

Wobbe VEGTER (South Africa) – From Abacus to Internet [35]
 ESPANA 2006, Vermeil Mare, 86 puncte

1. **The Mechanical Age**
  - 1.1. Early counting tools
    - 1.1.1. Counting on fingers
    - 1.1.2. Abacus
    - 1.1.3. Other early calculating mechanisms
  - 1.2. Mechanics create mechanical solutions
  - 1.3. Mechanical calculating tools
    - 1.3.1. Adding machine
    - 1.3.2. Calculator
    - 1.3.3. Cash register

2. **Bridging the Gap**
  - 2.1. Early inventors

- 2.2. Before World War II
- 2.3. The driving forces
- 2.4. The typewriter's split personality
- 2.5. The need for speed: World War II
  - 2.5.1. The ENIAC
  - 2.5.2. Amazing grace finds a bug
  - 2.5.3. The code breakers
- 2.6. The Russian connection

3. **The Electronic Age**

- 3.1. Going digital: the 50's
- 3.2. The turbulent 60s
- 3.3. Garage geniuses in the Valley: the 70s
- 3.4. If it can play chess it must be a computer
- 3.5. The PC arrives: the 80s
- 3.6. IT becomes an industry
- 3.7. IT becomes pervasive
- 3.8. The new millennium: Y2K

4. **The Internet**

- 4.1. The World Wide Web
- 4.2. E-mail: The electronic letter
- 4.3. IT's impact on the postal system
  - 4.3.1. Sorting the mail
  - 4.3.2. Barcodes
  - 4.3.3. Computer vended postage
  - 4.3.4. e-Stamps
- 4.4. Quo vadis ?

Dan DOBRESCU (Romania) – The story of the computer [33]
 BELGICA 2006, Argint Mare, 77 puncte

1. **The mechanical age**

- 1.1. Early counting tools – from hand to the first calculating device
- 1.2. The mechanics who built them
- 1.3. Mechanical counting machines
- 1.4. Electromechanical calculators

2. **The age of computing**

- 2.1. From the first electronic computer to microcomputers
- 2.2. Software – the driving force of the computer
- 2.3. Data support – the essence

2.4. Hardware – the framework of the computer

3. **An industry is born**

3.1. Companies in the computer world

3.2. Some early applications

3.3. Data and information processing

4. **The spread out of computers**

4.1. The revolution of personal computer

4.2. Personal computer software, the invisible intelligence

4.3. The information age, information technology

5. Computer **available for everyone**

5.1. Applications spread out

5.2. Transfer of information and knowledge

5.3. Outcome – our life and hobbies are changing

6. **The cyber world is now**

6.1. Some early networks

6.2. INTERNET, one big world is born

6.3. Information technology's impact on the postal system

6.4. The future - the ultimate goal

Oliviera e SOUSA, E. – Automobile's World, Aur, 91 puncte

1. **Historical development**

1.1. When it was only a dream

1.2. The gestation

1.3. The birth: Daimler and Benz

1.4. The first steps

1.5. The youth

1.6. The maturity

1.7. The growing

1.8. Historical milestones

2. **Automobile and economy**

2.1. Builders

2.2. Auxiliary Industry

2.3. Marketing

2.4. Services

2.5. Working

2.6. As user of other ways

2.7. Taxes

3. **Automobile and society**
  - 3.1. Civic services
  - 3.2. Military uses
  - 3.3. Leisure' instrument
  - 3.4. Associations
  - 3.5. Collecting
4. **Technique and running**
  - 4.1. The impelling strength
  - 4.2. Fuel and air
  - 4.3. The vital spark
  - 4.4. The transmission
  - 4.5. The suspensions
  - 4.6. Brakes and steering
  - 4.7. Wheels
  - 4.8. Chassis and body
  - 4.9. Accesories
5. **Motor racing**
  - 5.1. Historical evolution
  - 5.2. Great drivers
  - 5.3. Racing cars
  - 5.4. Circuits racing
  - 5.5. Rallies
  - 5.6. Other specialities
6. **Problematic**
  - 6.1. Traffic regulation
  - 6.2. Accidents
  - 6.3. Pollution
  - 6.4. Energy saving
  - 6.5. Infrastructures

Giancarlo MOROLLI (Italia) – Radio for Everyone (un panou) [34]
 WASHINGTON 2006, Vermeil, 88 puncte

1. **From Morse Signals to Entertainment**
  - 1.1. At first, wireless live reporting and news
  - 1.2. Music and concerts as a test
2. **So Many Countries, so Many Systems**
  - 2.1. USA: Commercial stations and networks
  - 2.2. Great Britain: A state owned corporation
  - 2.3. Germany: Government takes control
  - 2.4. France: Coexistence of public and commercial stations
  - 2.5. Soviet Union: At the Kremlin's service

ANEXA E. MATERIALE FILATELICE POPULARE

Exemplul nr. 1: probe și eseuri

statut mondial :	eseuri și probe pentru majoritatea exponatelor clasice;
importanță majoră:	desene și eseuri acceptate; probe pentru controlul procesului de tipărire, timbre neemise;
importanță moderată:	desene neacceptate ale timbrelor, probe de culoare (ce fac parte din procesul de fabricare a timbrului), foi de prezentare și cărți poștale pentru a cere o aprobare finală ;
importanță minoră:	desene preliminare ale desenelor acceptate, emisiuni de prezentare (ca probe de culoare ale artistului, probe de lux), probe de culoare pentru filателиști, separări de culoare realizate prin metode moderne;
fără importanță:	desene preliminare ale modelelor ce au fost respinse, timbre nedantelate provenind din teritorii de limbă franceză, specimene ale timbrelor moderne, material fotografic de arhivă.

Materialele din ultimele două categorii nu vor îmbunătăți substanțial calitatea filatelică a exponatului.

Exemplul nr. 2: obliterări la modă în SUA

statut mondial :	cele mai la modă teme ale secolului al XIX-lea care apar pe scrisori, folosite în concordanță cu regulile poștale;
importanță majoră:	cele mai la modă teme ale secolului al XIX-lea care apar pe timbru; cele mai la modă teme ale secolului al XIX-lea cu un desen de o importanță mai scăzută; scrisori recomandate dintre anii 1927-1930, folosite în concordanță cu regulile poștale (ștampila de dată este aplicată doar pe verso);
importanță moderată:	cele mai la modă teme ale secolului al XIX-lea cu un desen de o importanță mai scăzută;

scrisori recomandate dintre anii 1931-1934 (nu se mai impuneau anumite reguli ce trebuiau respectate-fără reguli);

importanță minoră: întreguri poștale din perioada 1927 – 1934 (aflate în utilizare poștală, dar nu în concordanță cu regulile poștale);

fără importanță: oblitetări comemorative din perioada 1935 – 1950, având în plus o ștampilă poștală de zi (poștal, dar absolut incorect utilizată).

Din nou, piesele din ultimele două categorii nu vor îmbunătăți calitatea filatelică a exponatului. Expunerea unor astfel de oblitetări comemorative demonstrează lipsa unor cunoștințe filatelice adecvate.

Întreg poștal Franța 1887, utilizabil într-un exponat tematic având ca subiect hârta și tiparul [47].

ANEXA F. MATERIAL FILATELIC-POȘTAL CORESPUNZĂTOR – EXEMPLE

❖ Timbre

Recto

Verso

Letonia 1920 (Mi 40), imprimat pe spatele unei bancnote emisă de armatele germane în timpul ocupației, tematica *bancară*

Ucraina (Republică Populară) 1918 (Mi 4), dublă utilizare: timbru și bancnotă (având pe verso tipărită o valoare monetară), tematica *bancară*

Rusia 1917 (Mi 117), dublă utilizare: timbru și bancnotă (având pe verso tipărită o valoare monetară), tematica *Petru cel Mare, bani, monede de cupru (verso)*

Carte poștală cu marcă fixă, francată adițional cu un *timbru pentru sinistrați*, tematica *inundații*. Astfel de timbre au fost folosite pentru francarea trimerilor poștale în folosul unor organizații de binefacere, fiind obliterate poștal (GALATI 19 NOV. 930 CURSA I).

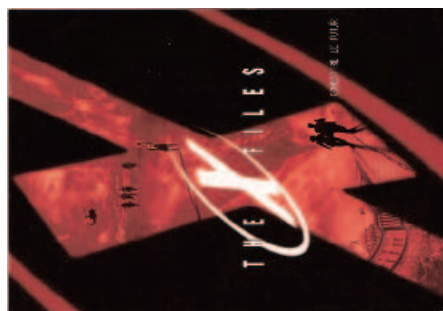

Scrisoare din Chile, 2 februarie 1860, obliterată cu emisiunea Columb, într-un exponat tematic despre Cristofor Columb [45]

❖ Carte poștală ilustrată

Carte poștală ilustrată, Austria 1927, marcă fixă 10 Grofchen, care înfățișează diferite locuri unde Ludwig van BEETHOVEN a trăit și compus, tematica *muzică*

Carte poștală ilustrată, Franța 1998, marcă fixă, PP, tematica *viitor, internet*

❖ Cărți poștale

Carte poștală fără marcă fixă, 1940, reclamă aprobată de Direcția Generală PTT, imprimat, BUCUREȘTI -9. V. 940, tematica *presă*

Carte poștală militară, plecare - ORADEA 17NOE 46, sosire - DOROHOI 20NOV46, tematica: *soare, partide politice, agricultură, militar, Casa regală a României*

Carte poștală militară, scrisă pe foaie de mesteacăn, circulată prin OFICIUL POȘTAL MILITAR No. 181 -6IUN944, tematica *arbori* deoarece tapetul – în cazul de față suportul, este element tematic pentru un întreg poștal

❖ Servicii poștale

Poștă aeriană BUCUREȘTI
PAR AVION 19SEP933,
element tematic – aviație,
Casa Regală a României

Aerogramă, 1966, flamă publicitară, tematica: cancer, președinți ai SUA, aviație

Ștampilă complementară *Nu dați nici un leu peste prețurile maximele Mărirea producției garanția leului stabilizat, aplicată de Poștă, plecare – ARAD 24SEP 947, sosire – BUCUREȘTI 28 SEP. 947*; tematica: moneda națională LEU

Porto plătit (P.P.), aplicată cu ștampile sau tipărite direct pe plic, însoțită de diferite texte: “Firma plătește pentru Dvs”, “Nu francați, răspuns plătit” [44]

❖ Poștă oficială

Scrisoare nefrancată oficială a Primăriei comunei DOBRIDORU, poștă rurală DOBRIDORU 20 MAI 903 JUD. DOLJIU, tematica *pești*. Ștampila administrativă a Primăriei DOBRIDORU poate fi utilizată ca element tematic, deoarece în acest caz aceasta atestă dreptul de a expedia scrisori scutite de taxe poștale.

Poștă oficială a Ministerului de Finanțe, plecare – BUCURESCI 3 SEP 76; sosire – PITESTI 4 SEP 76, tematica *financiar bancară*

ANEXA G. INOVAȚIE - EXEMPLE

Alăturat două exemple de *inovație* ce ne-au fost puse la dispoziție de Florin PATAPIE-RAICU.

Carte poștală maximă, ștampilă tip prima zi a emisiunii PARIS 4 FEV. 1965, tematica *muzică*, dar și la subtema *timpul și măsurarea lui* deoarece scriitorul Pierre – Augustin Caron de Beaumarchais a fost și ceasornicar, o meserie notabilă și apreciată în epoca.

Olanda 1986, FDC, tematica *resurse energetice eolice – mori de vânt*. De menționat că aceste mori de vânt sunt dotate cu niște parașute care, în caz că intensitatea vântului este peste o anumită limită admisă, preiau ele surplusul de energie directă din suflul de aer natural, capricios și inconstant. Inovația constă în utilizarea acestui material la tematica *parașuta*.

Un foarte bun exemplu de inovație, care aduce și puncte importante la capitolele *cunoștințe, studiu personal și cercetare; condiție, raritate*, pe care ni l-a relatat Cristian SCĂICEANU, este următorul: într-o colecție franceză cu tematica *poduri* era prezentat un plic prefilatelic, circulat în Marea Britanie, între două localități. Pe plic era adnotarea taxei de expediție, o anumită sumă. Pe aceeași pagină era prezentat un plic similar, aceeași rută dar cu tarif mai mic, expediat cu un an sau doi înainte de primul. Diferența de tarif între cele două plicuri nu se datora creșterii tarifului poștal ci construirii unui pod pe acea rută pentru care s-a introdus o taxă de *peage*, care s-a adăugat la tariful poștal existent. Astfel, s-a utilizat tariful poștal în scop tematic.

ANEXA H. MATERIAL NECORESPUNZĂTOR – EXEMPLE

Carte poștală privată, reprezentând un material necorespunzător pentru un exponat de filatelie tematică, pentru că nu a fost produsă de Autoritatea Poștală Națională, chiar dacă conține numeroase elemente tematice – a se vedea Anexa C, articolul 3.1., pag. 50 din prezenta lucrare

Carte poștală privată, reprezentând un material necorespunzător pentru un exponat de filatelie tematică, din aceleași motive ca cele expuse mai sus, la care se adaugă faptul că francatura este insuficientă. Ștampila omagială poate fi expusă eventual numai în fereastră.

Obliterare dedicată comemorării a 50 de ani de la zborul cățelușei Laika în comos. Zborul s-a efectuat cu satelitul artificial al Pământului Sputnik 2 și nu cu nava cosmică VOSTOK 2. Eroare de machetare datorată lipsei de cunoștințe tematice atât din partea realizatorilor clujeni cât și din partea responsabililor din cadrul FFR [49].

ANEXA I. DISTINȚII ALE EXPONATELOR TEMATICE ROMÂNEȘTI LA EXPOZIȚII FILATELICE MONDIALE PATRONATE DE FIP

Nume și prenume	Titlu exponat	Expoziția	Medalie Puncte
ANGHELESCU Dan	Studiul atomului	GENOVA 92	Bronz
ANTONIU Ion S.	Electricieni și electricitate	BUDAPESTA 1961	Bronz-Argint
		WIPA 1965	Bronz
		AMPHILEX 67	Bronz
		PRAGA 68	Bronz-Argint
		SOFIA 69	Argint
ANTONIU Lucia	Flori	BUDAPESTA 1961	Bronz
BEREZOVSCI Valentin	Campionate mondiale de fotbal	VERSUS MEXICO – RICCIONE 1968	Diplomă
	Copernic	POLSKA 73	Bronz
	Pe aripile muzicii	PHILASERDICA 1979	Bronz-Argint
BORCA Ioan	Pages of history of Romania 1821 - 1877	ESPANA 84	Argint
		HAFNIA 87	Argint
CALMI Alfred	Copii	WIPA 1965	Bronz
COSTESCU Emilian	Mâna	ESPANA 75	Bronz
DIACONU Aurel	Halley Comet (un panou)	BELGICA 2006	Argint 73
DOBRESCU Dan	The story of the computer	HAFNIA 01	Argint 70
		Philakorea 2002	Argint Mare 75
		BRNO 2005	Argint Mare 78
		BELGICA 2006	Argint Mare 77
		ECTP 2007	77
	SALIUT 6	ESPACIO '96	Bronz 60
		ESPANA 2000	Argint 70
	Life fire. Moments from the history of Romanian pioneers in science and technique	IBRA '99	Bronz 60
DOBRESCU Ion Radu	Start April 12, 1961 06:07 GMT (un panou)	BELGICA 2006	Argint 73
DRĂGUȘIN Emilia	Trecut și prezent în agricultura românească	PRAGA 88	Bronz-Argint
GHEORGHE Marin	Alpinism	POLSKA 73	Bronz
GHEORGHIȚĂ Emil	Vulcanism	GENOVA 92	Bronz
IOSIFESCU Valentina	Celebrități românești	SIPEX 1966	Bronz
MELNIC – GHIAȚĂ Teodor	Nothing is forgotten – nobody is forgotten / Nimic nu se uită, nimeni nu este uitat	GENOVA 92	Argint
		SINGAPORE 95	Argint 70
		ITALIA 98	Argint Mare 75
	Dracula (un panou)	WASHINGTON 2006	Bronz-Argint 69
		BELGICA 2006	Bronz 61
De la Versailles la Munchen	PHILCOM 1975	Bronz	
Avertizăm	PRAGA 1962	Bronz	

MELNIC – GHIAȚĂ Teodor	Leul în filatelia bulgară	SOFIA 69	Bronz-Argint
	Istoria luptei antifasciste	SOFIA 69	Bronz
MILU Constantin	Winter and summer Olympic Games	Olymphelex 2005	Argint Mare 75
NECOLAU Victor	Beethoven – The miracle of the music (un panou)	WASHINGTON 2006	Bronz 57
NICULESCU Vasile	Faună	WIPA 1965	Bronz
PANAITESCU Marcel	Origin of the Romanian people	FINLANDIA 88	Bronz
POPOVICI Mihail	Jocul de șah	PRAGA 68	Bronz
		SOFIA 69	Bronz
		ESPANA 75	Bronz-Argint
POTCOAVĂ Andrei	Money ... money	POLSKA 93	Bronz
		Philanippon 2001	Bronz-Argint 68
	From the "Oyster" coins to "Euro"	BELGICA 2006	Argint 70
RACOVICIANU Gr.	Nave și navigație	SOFIA 69	Bronz
SAPHIER Ignat	Atomul	PRAGA 68	Bronz
SCHWARTZ Izi	Lupta antifascistă	SOFIA 69	Bronz-Argint
SINGER Georges Sorin	Sa Majeste ... La Musique	BELGICA 2006	Argint 73
SMIRNOV Constantin	Istoria descoperirilor geografice / Navigatori și exploratori	PRAGA 68	Bronz-Argint
		EFIMEX 68	Bronz
	De la pictura rupestă la arta abstractă	SOFIA 69	Vermeil
		STOCKHOLMIA 74	Argint
L'épopée napoléonienne	ARPHILA 75	Diplomă	
SMIRNOV Elisabeta	Arta plastică de-a lungul a cinci secole XV - XX	SIPEX 66	Bronz
TELECAN Cornel	Cecitate	PRAGA 88	Bronz
TRIPCOVICI Dan Laurențiu	1848, printemps des peuples	BUDAPESTA 1961	Vermeil
		PRAGA 1962	Argint
		ARPHILA 75	Bronz-Argint
VLAD Tiberiu Leonard	La Croix Rouge et la poste	BUDAPESTA 71	Bronz-Argint
		ARPHILA 75	Bronz-Argint
ZAHARIA Ion	Matematică – Astronomie	ESPANA 75	Bronz-Argint

N.B. Acest tabel este incomplet deoarece revista *Filatelia* nu publica palmaresul exponatelor de filatelie tematică din cauza distincțiilor minore pe care de regulă le obțineau expozații români la expozițiile aflate sub patronaj FIP, în comparație cu distincțiile obținute de aceleași exponate la expozițiile naționale, la BALKANFILIA sau la SOCFILEX.

Timbru privat emis de XL-Brief, partener de servicii poștale al Poștei Germane, expozabil deoarece este emis de o societate recunoscută de Administrația Poștală, tematica *căi ferate*

BIBLIOGRAFIE

1. MOROLLI, Giancarlo; LAEGE, Damian – Aspecte ale evaluării exponatelor de filatelie tematică, *Filatelia*, LV (587), 3, 2005, 17 - 18
2. LAEGE, Damian – Aspects of the evaluation of the thematic exhibits, FEPA jury seminar for thematic philately, Essen, 2007.
3. DOBRESCU, Dan N. - Filatelie tematică - Încotro?, *Curierul Filatelic*, VIII, 82-83, ian - feb 1997, 15.
4. DOBRESCU, Dan N. - Filatelie tematică între nevoi și deziderate, *Curierul Filatelic*, IX, 99, nov – dec 1998, 31.
5. DOBRESCU, Dan N. - Zece porunci în filatelie tematică, *Curierul Filatelic*, X, 102, mai – iunie 1999, 12
6. DOBRESCU, Dan N. - Filatelie tematică după expoziția mondială IBRA '99, *Filatelia*, XLIX (517), 5, 1999, 4
7. DOBRESCU, Dan N. - Filatelie tematică la "Philexfrance '99", *Filatelia*, XLIX (521), 9, 1999, 8
8. DOBRESCU, Dan N. - Câteva considerente privind jurizarea în filatelie tematică, *Curierul Filatelic*, XI, 108, mai - iunie 2000, 17 – 19
9. DOBRESCU, Dan N. - Filatelie tematică la Expoziția filatelică internațională HUNPHILEX 2000, *Filatelia*, L(534), 10, 2000, 20
10. DOBRESCU, Dan N. - Câteva sfaturi pentru cei ce realizează un exponat de filatelie tematică, *Curierul Filatelic*, XI, 111, noiembrie – decembrie 2000, 8-9
11. DOBRESCU, Dan N. - Expoziția filatelică mondială HAFNIA '01, *Filatelia*, LI (547), 11, 2001, 3
12. ANGHELESCU, Dan; DOBRESCU, Dan N. - Câteva considerații privind evaluarea exponatelor de filatelie tematică, *Filatelia*, LI (548), 12, 2001, 7 – 9
13. DOBRESCU, Dan N. - Inovații la expozițiile internaționale, *Filatelia*, LI (548), 12, 2001, 9
14. HARNAJ, Angela - De vorbă cu dl Dan Dobrescu despre filatelie modernă, *Filatelia*, LII (549), 1, 2002, 11 – 12 (interviu)
15. ANGHELESCU, Dan; DOBRESCU, Dan N. - FILTEM 2002, *Filatelia*, LII (556), 9, 2002, 6–7
16. DOBRESCU, Dan N. - Inovații ale F.I.P. în scopul lărgirii bazei mișcării filatelice, *Curierul Filatelic*, XIII, 122, septembrie–octombrie 2003, 6–7
17. DOBRESCU, Dan N. - Câteva reflecții privind exponatele de filatelie tematică, *Filatelia*, LIV (583), 11, 2004, 17
18. DOBRESCU, Dan N. - Sinteză a criteriilor de apreciere a exponatelor, *Filatelia*, LIV (583), 11, 2004, 18
19. DOBRESCU, Dan N. - La philatélie thématique en Roumanie, *Themaphila & Asphilthem*, special issue BELGICA 2006 – thematic philately, 33

20. DOBRESCU, Dan N. - Filatelia tematică, încotro ?, Romfilatelia XXI, octombrie 2006, 4
21. DOBRESCU, Dan N. - Ștampile poștale purtătoare de elemente tematice, Romfilatelia XXI, I, 3, decembrie 2006, 18
22. Site-ul comisiei de filatelie tematică a FIP - <http://www.fipthematicphilately.org>
23. MORENO, Jose Ramon – Filatelie tematică, Seminar Salonul Filatelic Internațional București 2005.
24. FAIBEL, Hedy Dr. - Filatelia tematică o privire de ansamblu, Seminar tematic, București, septembrie 2005
25. TRIPCOVICI, Nicolae (coordonator); BARTOC, Alex.; DEMETRESCU, Ovidiu ; DUMITRU, Constantin; NEAGA, Valeriu; NEAGU, Nicolae; PANAITESCU, Răzvan; POPOVICI, Mihail; STĂNESCU, Ioan – Condițiile și criteriile de apreciere a exponatelor la expozițiile filatelice în RSR, Asociația Filateliștilor din România, București 1986, 80 pag.
26. LAEGE, Damian – Australasian Birdlife - a look at the bird world of the South Pacific region along zoogeographical lines, Thematic exhibit, BELGICA 2001, web site http://www.rpsl.org.uk/australasian_birdlife/index.html
27. ANGHELESCU, Dan – Ce colecționăm și ce expunem într-un exponat de filatelie tematică, Filatelia, XLV (474), 10, 1995, 1 – 6
28. Comisia de filatelie tematică – Unele observații asupra exponatelor tematice (prelucrare a unui text publicat de Comisia de filatelie tematică a FIP în buletinul comisiei – TC News, nr. 5, 1996), Filatelia, XLVII (490), 2, 1997, 3
29. ANGHELESCU, Dan; DANILIU, Ioan; DOBRESCU, Dan N. – Expoziții – organizatori, expozanți, jurii; Filatelia, LIV (576), 4, 2004, 6 – 7
30. MELNIC – GHIAȚĂ, Teodor – O colecție tematică înobilată cu emisiunea CAP DE BOUR, Filatelia, LV (586), 2, 2005, 7
31. DOBRESCU, Dan N. – Salonul filatelic internațional BUCUREȘTI 2005 – Seminar de filatelie tematică, Filatelia, LV (594), 10, 2005, 6 – 7
32. Site-uri de filatelie tematică: <http://www.freestampcatalogue.com/> ; <http://www.stamp2.com> ; <http://www.japhila.cz/hof/> ; <http://www.stampdomain.com/thematics.htm>
33. DOBRESCU, Dan N. – The story of the computer, thematic exhibit, web site <http://www.japhila.cz/hof/0228/index0228a.htm>
34. MOROLLI, Giancarlo - Radio for everyone, WASHINGTON 2006, one frame exhibit, <http://www.fipthematicphilately.org>
35. VEGTER, Wobbe – From abacus to Internet, thematic exhibit, web site <http://wvegter.hivemind.net/abacus/Z9abacp1.html>
36. VANDENHAUTE, Johann – Abacus to laptop, thematic exhibit, web site <http://www.vandenhaut.net/FromAbacusToLaptop/index.htm>
37. MOROLLI, Giancarlo – The delegates to the FIP Thematic commission 1975 – 2004, TCNews, nr. 18, august 2004, web site:

http://www.fipthematicphilately.org/TCNews/TC-NEWS_18.pdf

38. DOBRESCU, Dan N. - Life fire. Moments from the history of ROMANIAN PIONEERS in science and technique, one frame exhibit, web site: <http://philatelica.ro/05.html>
39. NEAGA, Valeriu S. - Ștampile speciale românești din epoca modernă și contemporană – perioada până la 31 decembrie 1947, Medro, București 1995, 95 pag.
40. ȚĂRAN, Dan - Câte ceva despre poșta particulară din Germania, serviciul de scrisori, Curierul Filatelic, XVI, 146, iulie – septembrie 2007, 26 – 27
41. DOBRESCU, Dan N. - Dumitru Dorin PRUNARIU, the first Romanian spaceman, one frame exhibit, web site: <http://philatelica.ro/06.html>
42. MENEZES E. SILVA, Carlos Henrique Pessoa – Microbes in action, thematic exhibit, web site: <http://www.japhila.cz/hof/0238/index0238a.htm>
43. SOARES, Carlos Dalmiro Silva – Petroleum, the black gold, thematic exhibit, web site: <http://www.japhila.cz/hof/0031/index0031a.htm>
44. ȚĂRAN, Dan – “P.P.” și altfel, Curierul Filatelic, VII, 78 – 79, septembrie – octombrie 1996, 14
45. GOLES, Igor – COLUMBUS, thematic exhibit, web site: <http://www.japhila.cz/hof/0156/index0156a.htm>
46. LUKES, Emanuel - COLUMBUS on stamps since 1853 till 2006, thematic exhibit, web site: http://www.japhila.cz/hof/0131/index0131_001.htm
47. SERRES, Willy - White & black: the history of paper and printing, thematic exhibit, web site: <http://www.japhila.cz/hof/0260/index0260b.htm>
48. MASS, Joachim – The new thematic SREV: Innovation, web site: <http://www.fipthematicphilately.org> sau TCNews, 20, august 2006, 10 - 12, http://www.fipthematicphilately.org/TCNews/TC-NEWS_20.pdf
49. * * * - Ștampile poștale ocazionale 2007, Filatelia, LVII (619), 11, noiembrie 2007, 22
50. DOBRESCU, Dan N. – Mechanical calculators, Topical Time, 59 (347), 1, January-February 2008, 11 - 12

Flamă publicitară Olanda 30 IV 1937, utilizabilă într-un exponat cu tematica *tuberculoză*, care poate fi însoțită de următorul text: *se credea că aerul rău mirositor transmitea bolile și deaceia oamenii cultivau flori pentru a nu-l respira*. Astfel Hedy FAIBEL explica prezența florilor într-un exponat de boli infecțioase [24].

INDEX

- A**
Abacus 8, 15, 63, 64
AEP 5
Aerogramă 73
Agricultură 72
ANGHELESCU, D. 6, 35
Apă 8
Apicultură 8
Arbore 9, 72
ATA 21
ATM 10
Atom 11
Automobil 27, 38, 66
Aviație 73
- B**
BACALOGU, Em. 10
Bancară, tematică 17, 70, 74
BEETHOVEN, L. 71
Binoclu 28
BNR 11
BEAUMARCHAIS 75
Bordeline Material
filatelic la
limită
Buletin expediție 17
- C**
Calculator 8, 15, 16, 65
~ mecanic 9
Calificare tematică 36, 45, 56
Cancer 73
CANON 27
Cap de bour,
emisiune 33
Carnaval 8
Carnet de timbre 9, 34, 49
CAROL, emisiune 33
Carte poștală
maximă 12
~ ilustrată 71
Cartelă perforată 17
Catalog 8
Căi ferate 8, 78
Câini 8
Cec poștal 15, 17
Cenzură 50
Cercetare,
criteriu 29, 46, 47, 59
CHIRICHEȘ, C. 6, 39
Citație
judecătorească 50
Cod de bare 13
Colecție 7
COLUMB, Cr. 23, 71
Condiție, criteriu 31, 47, 59
Crăciun 8
Crucea Roșie 20, 23
Cunoștințe
filatelic 30, 47, 59
~ tematic 28, 29, 46, 59
~, criteriu 28, 59
Cupon răspuns
 internațional 13, 50
CUZA, Alex. Ioan 37
- D**
Dantelatură 51
Dezvoltare,
criteriu 23, 25, 45, 46,
55, 58
DHOTEL, M. 38
Diagramă 36
Diamant 48
Distincție 43, 70
Dunărea, fluviu 8
- E**
ECTP 3, 5, 21
Eroare 10, 14, 50
Eseu 67
Etichetă,
recomandat 13, 50

~, rută poștală	50	Informație	
Evaluare, criteriu	41, 46, 58	bibliografică	36
~, exponat	22	~ tematică	9, 21, 51, 55, 56
~, jurizare	47, 61	Inovație, criteriu	23, 27, 45, 46
~ tematică	7, 40, 44, 49		56
Expoziție		Inundații	70
filatelică	9, 40, 44, 49	Integrare	
~ EFIRO 2008	9	europeană	8
F		Internet	8, 15, 20, 64, 71
FAIBEL, H.	39, 81	Istoria tiparului	8
Faună	48	~ tutunului	8
Filatelie tematică	7	~ vremii	8
Filigran	9, 51	Î	
FIP, limbă		Întreg poștal	9, 18, 34, 49
oficială	41	J	
~, linii directoare	8, 49	Jocuri olimpice	8, 24
~, medalie	43	L	
~, regulament		LAEGE, D.	25, 28, 62
general	40	Laika, cățelușă	76
~, ~ special	44	Laptop	8, 63
Flori	28, 81	Leu, monedă	
Flutur	8	națională	11, 12, 73
Foc	8, 36	Liga Națiunilor	8
Fotbal	25	Linii directoare	8
Fotocopie	36	M	
Fotografie	8, 36	Machetă	14
Francatură		Mandat poștal	
mecanică	9, 39, 49	internațional	17
G		Marcaj, agent de	
Grop	18	expediție	50
H		~, poștal	
Hartă	36	automatizat	50
Hârtia	69	Marcă fixă	9
Holeră	13	MASS, J.	28
Holocaust	17	Mașină de scris	10
I		Material filatelic	7
Ilustrație	9	~ corespunzător	8, 49
Importanță, criteriu	31, 33	~ la limită	20, 32, 33, 51
Infecție	8		

~		Petru cel Mare	70
necorespunzător	21, 50, 76	Pictură	8
~ tematic	56	Pisici	11
Maximă	Vezi carte poștală maximă	Plan, pagină	54
MELNIC, Th.	3, 4	Poduri	8, 75
Microbi	13	Porto plătit	71, 74
Microinformatică	11	POSTEL, serviciu public	18
Militar	72	Poșta aeriană	16, 50, 73
Mori de vânt	75	~ pe calea ferată	19, 50
MOROLLI, G.	67	~ electronică	18, 50
Mouse	11	~ din lagăr	17, 50
Muzica	8, 71, 75	~ maritimă	19, 20, 21, 50
N		~ militară	19, 50, 72
NCR	11	~ oficială	15, 39, 74
NECOLAU, V.	39	~ cu porumbei	16, 50
NIXDORF	21	~ pneumatică	16, 50
O		~ privată	18, 20, 50
Obliterare	Vezi șampilă	~ prizonieri de război	50
Ochi	61	~ de serviciu	15, 50
ODHNER, calc.	9	Poveste	7
Olivetti	10, 16	Prezentare, criteriu	35, 47, 58, 59
ONU	23	Privilegiu poștal	18, 50
Operațiuni poștale	13	Presă	72
Optică	8, 33	Probă	50, 57, 68
P		~ artist	14
Parașută	75	~ culoare	14
Partide politice	72	Proofs	Vezi probă
PASCAL, Blaise	12, 14	PRUNARIU, D.D.	24
~, limbaj de programare	11	Q	
PASTEUR, L.	37	QUICK LOGISTICS	18
PATAPIE – RAICU, FI.	6, 11, 39, 75	R	
~, Șt.	11	Radiomania	8
Păsări	8, 23, 27, 28, 62	RANK XEROX	18
Perforații - perfin	11, 49, 51	Rar	33
Pești	74	Raritate la vârf	32
		~, criteriu	31, 32, 47, 59
		România, Casa Regală	72, 73

S			
SALIGNY, A.	33	~ asistență	
SĂVOIU, Em.	39	socială	70
SCĂICEANU, Cr.	6, 39, 75	~ fiscal	34, 50, 57
Schiță	36	~ poștal	8
Scrisoare	13	~ poștal emis de	
~ accidentată	13, 50	mașini / dispo-	
~ dezinfectată	13, 50	zitive automate	10, 49, 48
Servicii poștale	15, 73, 74	Tipar	69
Sinistrați	70	Titlu și plan,	23, 44, 46,
Sistem metric	37	criteriu	53, 58
SIVECO	9	Trandafir	8
Soare	72	Tratare, criteriu	23, 58
SOUSA, O.E.	66	Tuberculoză	81
Specimen	15, 57	TURBATU, A.	6
Sport	24	Turism	12
SPUTNIK 2, satelit	76		
Studiu filatelic	57	Ț	
~ personal, criteriu	29, 46, 47, 59	ȚĂRAN, D.	39
SUA, președinți	73		
Suferințele lui		U	
Venus	8	UPU	8, 9, 23
Supratipar	11, 49		
		V	
Ș		VANDENHAUTE	
Ștampilă	11, 67	J.	63
~ comemorativă	11, 50	VEGTER, W.	64
~ complementară	73	Vehicule cu	
~ de zi	11, 34, 50	motor	8
~ prima zi	12	Viitor	71
~ publicitară	11, 50	Vinietă	51, 52
~ specială	11, 50	Vinuri	8
		Vocații creștine	8
T		VOSTOK 2, navă	76
Tablă	52		
Tapet	9	W	
Taxă de plată	50, 61, 74	Web site, adresă	11, 18, 20,
TCNews	21		21, 74
Teatru	8		
Telegramă	16, 26	Y	
Temă	7	Y2K	14
Tenis	8		
Terminal	15	Z	
Timbru	8, 49	Zepelin	13

CUPRINS

Prefață	3
Cuvânt înainte	6
2. Ce este un exponat tematic ?	7
a. Ce este filatelia tematică ?	7
b. Ce nu este filatelia tematică ?	7
c. Ce pot să colecționez ?	7
d. Ce înseamnă material filatelic corespunzător ? ..	8
e. Material la limită	20
f. Ce înseamnă material filatelic necorespunzător ?	21
g. Unde găsesc informații ?	21
3. Evaluarea exponatelor de filatelie tematică	22
a. Tratare	23
b. Cunoștințe, studiu personal, cercetare	29
c. Condiții, raritate, importanță	31
d. Prezentare	35
e. Calificarea tematică a materialelor speciale	36
4. Concluzii	38
Anexe:	
A. Regulament general al FIP pentru evaluarea exponatelor competitive la expoziții FIP – GREV	40
B. Regulament special pentru evaluarea exponatelor tematice la expoziții FIP – SREV	44
C. Linii Directoare pentru evaluarea exponatelor de filatelie tematică	49
D. Plan și titlu - exemple	62
E. Materiale filatelice populare	68
F. Material filatelic-poștal corespunzător - exemple ...	70
G. Inovație – exemple	75
H. Material necorespunzător – exemple	76
I. Distincții ale exponatelor tematice românești la expoziții filatelice patronate de FIP	77
Bibliografie	79
Index	82

THE HANDBOOK OF THE THEMATIC EXHIBITOR

CONTENT

Preface	5
Foreword	6
1. What is a thematic exhibit?	7
a. What is thematic philately?	7
b. What is not thematic philately?	7
c. What can I collect?	7
d. What does Appropriate Philatelic Material mean?	8
e. Bordline material	20
f. What is Inappropriate Material?	21
g. Where do I find more information?	21
2. Evaluation of exhibits of thematic philately	22
a. Thematic treatment	23
b. Knowledge, Personal Study and research	29
c. Conditions, rarity, importance	31
d. Presentation	35
e. Thematic qualification of special materials	36
3. Conclusions	38
Appendixes:	
A. General Regulations of the FIP for the evaluation of competitive exhibits at FIP exhibitions – GREV	40
B. Special regulations for the evaluation of thematic exhibits at FIP exhibitions – SREV	44
C. Guidelines for the evaluation of the exhibits of thematic philately	49
D. Plan and title - examples	62
E. Philatelic items	68
F. Appropriate postal-philatelic material - examples	70
G. Innovation – examples	75
H. Inappropriate material - examples	76
I. Distinctions of the Romanian thematic exhibits at exhibitions patronized by FIP	77
Bibliography	79
Index	82

ÎN LOC DE SFÂRȘIT

Spre deosebire de filatelia tradițională unde nu se pot utiliza, de regulă, întregurile poștale; de clasa de întreguri poștale unde nu se pot utiliza mărci poștale; de clasa de istorie poștală unde nu se pot utiliza mărci poștale izolate; în filatelia tematică este permisă folosirea unui material filatelic diversificat. Astfel se pot selecta cele mai rare și vechi materiale filatelice din toate domeniile de expunere, în corelație cu tema aleasă, conducând la un punctaj superior pentru criteriul *condiții, raritate, importanță*.

Am convingerea că prezenta lucrare va permite expozanților să-și evalueze cu obiectivitate, în prealabil, punctajul și implicit medalia pe care o va atribui juriul.

Numai așa vom progresa.

CĂRȚI CU TEMATICĂ FILATELICĂ APĂRUTE LA EDITURA AXA – BOTOȘANI

Ghid de maximafilie
Dr. Ioan DANILIUC

Eminescu în filatelie
Nicolae IOSUB, Coriolan CHIRICHEȘ

Buletin informativ
Gruparea colecționarilor Mihai Eminescu

Obliterări DAGUIN în România / Cachets DAGUIN en Roumanie 1890 - 1909
Dan N. DOBRESCU

Poșta și filateliștii botoșăneni
Ștefan NICOLAU